

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1. Anti-szegregációs helyzetelemzés

3.1.1. Társadalmi rétegződés és szegregáció a városokban

A városi népesség a társadalmi hovatartozás szempontjából közel sem homogén. A demográfiai, kultúrföldrajzi, gazdasági aktivitásbeli jellemzők egy adott társadalom szerkezetéről adnak információt. A társadalom tagjai koruknál, ismereteiknél, képességeiknél fogva eltérő anyagi megbecsültséggel és lehetőségekkel rendelkeznek. Ezt, a társadalom egyenlőtlenségi rendszerében elfoglalt relatív helyzetet nevezzük társadalmi státusznak. A városokon belül az egyes társadalmi csoportok között lévő társadalmi távolság jellemzően összefügg a térbeli, lakóhelyi távolságukkal. A társadalmi csoportok térbeli távolsága, illetve a területi megoszlásukban levő különbségek a disszimilitási index segítségével mérhetők, míg egy adott csoportnak az összes többihez viszonyított elkülönülését a szegregációs index adja meg.

A Városfejlesztési Kézikönyvben foglaltak szerint azon területeket kell szegregátumnak nyilvánítani, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú (15-59 év közötti) lakosokon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. Szegregációval veszélyeztetett területnek nevezzük azokat a városi területeket, ahol a fenti mutató 40-50% közötti értéket vesz fel. A szegregációs mutató a 2011-es népszámlálási adatokból állítható elő, illetve segélyezési adatokon alapuló szegregációs mutató is létrehozható. Szegregátumnak azokat a területeket tekintjük, ahol a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt.

Szombathely Megyei Jogú Városban jelenleg nincsen a Városfejlesztési Kézikönyv szempontrendszer szerint meghatározott szegregátum. A KSH által a 2011-es népszámlálási adatok alapján elkészített kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumnak. Bizonyos tömbök helyzetét problémásnak találjuk, és feltételezésünk szerint fennáll a slumosodás (térbeli leromlás és társadalmi státusz csökkenése egymást erősítő folyamata) megindulásának lehetősége. Éppen ezért ezeket a területeket veszélyeztetettként kezeljük, és az Anti-szegregációs tervben elsősorban ezek problémafeltárását és helyzetelemzését végezzük el.

Esélyegyenlőséggel kapcsolatos városi koncepciók

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a előírja a települési önkormányzatok számára a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program (továbbiakban: HEP) elkészítését.

Szombathely Megyei Jogú Város 2013 júniusában fogadta el a helyi esélyegyenlőségi programot, melyben vállalta, hogy összehangolja a HEP-ben foglaltakkal a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjait a hátrányos helyzetű társadalmi

csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők alkotják.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése alapján a legalább 2000 lakosú települési önkormányzatok a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készítenek. A koncepció tartalmát az önkormányzat két évente felülvizsgálja és aktualizálja. Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése a 392/2003. (XI.27.) Kgy. számú határozatával fogadta el a város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját, melynek felülvizsgálatára 2005, 2007, 2010 és 2012-es években került sor. A Koncepció elvi alapjai nem változtak, az Önkormányzat továbbra is partnernek tekinti az intézményeket, a non-profit szervezeteket, a civil és a forprofit szférát egyaránt. Fontosnak tartja a szociális szolgáltatások fenntartását, bővítését, fejlesztését, a szociális jogok érvényesülését, továbbá olyan szociális szolgáltató rendszer működtetését, amely összehangoltan tevékenykedik, és amely a lehető legteljesebb mértékben lefedi a szociális szükségleteket, és választ ad az egyes társadalmi csoportok, egyének igényeire. A város továbbra is nagy hangsúlyt kíván fektetni a kistérségi és regionális szerepkör erősítésére is. A Koncepció megfogalmazza azokat a stratégiákat, amelyek a szegénység további mélyülését megakadályozzák, elősegítik a legrosszabb helyzetben lévők életkörülményeinek javítását, valamint biztosítják a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, az aktív korú inaktív csoportok munkaerőpiacra történő visszalépését.

2008-ban készült el a város 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó közoktatási esélyegyenlőségi terve. A közoktatási esélyegyenlőségi program fő célja „egyenlő esély biztosítása minden gyermek, tanuló számára a minőségi oktatás igénybe vételére, s ennek keretében valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és tanuló intézményes nevelésben-oktatásban való részvétele”.

A város nem rendelkezik lakásgazdálkodási koncepcióval.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának egészségügyi, szociális és gyermekjóléti intézményei egyaránt rendelkeznek esélyegyenlőségi tervvel, mely elsősorban az intézményekben dolgozó munkavállalókra vonatkozó előírásokat tartalmaz.

3.1.2. Módszertani háttér

Módszerek

Az Anti-szegregációs terv elkészítéséhez szükséges adatok összegyűjtésekor különböző módszereket alkalmaztunk. Az adatfelvétel 2013. szeptembere és novembere között zajlott.

A népszámlálás adatai és az önkormányzati adatszolgáltatás (elsősorban a szociális segélyezési statisztikák) alapján újabb térképeket hoztunk létre, melyek a következő változók térbeli eloszlását mutatják be:

- 0-14 évesek aránya a lakónépességen belül;
- 15-59 évesek aránya a lakónépességen belül;
- 60 év felettiek aránya a lakónépességen belül;
- 100 főre jutó népességváltozás 2001 és 2011 között;

- a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül;
- felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában;
- foglalkoztatottak aránya a 16-64-es népességen belül;
- Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya;
- rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú népességen belül;
- alacsony komfortfokozatú lakások aránya;
- a kiürített bérlakásokból kiköltözöttek új lakóhelye;
- a szociális segélyezettek térbeli elhelyezkedésének ábrázolása segélyfajtként: aktív korúak ellátása (bérpótló juttatás, rendszeres szociális segély), átmeneti segély, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

Az adatgyűjtési munka megkezdésekor műhelytalálkozót szerveztünk, amelyen a Polgármesteri Hivatal illetékes (Egészségügyi és Közszolgálati Osztály, Közszolgáltatás Szervezési Iroda, Lakásiroda, Szociális és Családvédelmi Iroda, Városfejlesztési Iroda) és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) munkatársai vettek részt. Emellett szakértői interjúkat készítettünk a Polgármesteri Hivatal, a SZOVA Szombathelyi Vagyonhasznosító és Városgazdálkodási Zrt., a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, illetve a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnökével és a HÁROFIT Egyesület vezetőjével.

Mindezen adatfelvételi módszerek mellett terepbejárást végeztük azokon a területeken, ahol a szegregáció veszélye fennállhat. A terepbejárás keretén belül spontán interjúkat készítettünk az érintett tömbök lakóival.

Segélyfajták Szombathely Megyei Jogú Városban

Szombathely Megyei Jogú Város 13/1993. (IV.29.) önkormányzati rendelet a szociális igazgatásról, a gyermekek védelméről és az egyes szociális ellátási formák szabályairól c. rendelete alapján a következő pénzbeli és természetbeni ellátásokat nyújthatja rászoruló lakosai számára:

- köztemetés,
- normatív és alanyi jogú lakásfenntartási támogatás,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- rendszeres szociális segély,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás,
- óvodáztatási támogatás,
- átmeneti segély;¹
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- temetési segély,
- közgyógyellátás (méltányossági),
- fűtési támogatás,
- adósságkezelési szolgáltatás²,
- „baba-mama szoba” támogatás.

¹ A felsorolás a 2013. novemberi állapot alapján készült. 2014. január 1-étől az átmeneti segélyt, temetési segélyt illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást az önkormányzati segély elnevezésű segélyfajta váltotta fel.

² Az adósságkezelési szolgáltatást külön önkormányzati rendelet szabályozza.

Ezek mellett az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben a következő ellátásokat biztosítja:

- Szociális alapszolgáltatások:
 - étkeztetés,
 - házi segítségnyújtás,
 - családsegítés,
 - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.
- Nappali ellátás:
 - idősek klubja.
- Gyermekjóléti alapellátások:
 - gyermekek napközbeni ellátása,
 - gyermekjóléti szolgálat,
 - helyettes szülői hálózat,
 - gyermekjóléti központ,
 - családok átmeneti otthona.
- Szakosított szociális ellátások:
 - átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény: időskorúak gondozóháza.
 -

A következő szolgáltatásokat ellátási szerződéssel biztosítja az önkormányzat:

- támogató szolgáltatás,
- utcai szociális munka,
- közösségi ellátások:
 - szenvedélybetegek közösségi alapellátása,
 - pszichiátriai betegek közösségi alapellátása,
 - szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás.
- Nappali ellátást nyújtó intézmények:
 - nappali melegedő,
 - fogyatékos személyek nappali ellátása,
 - pszichiátriai betegek nappali ellátása,
 - szenvedélybetegek nappali ellátása.
- Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények:
 - hajléktalan személyek átmeneti szállása,
 - éjjeli menedékhely,
 - gyermekek átmeneti otthona.
- Tartós bentlakásos intézmény:
 - hajléktalanok otthona.

3.1.3. Az ITS-ben meghatározott városrehabilitációs akcióterületek

Szombathely Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója, Integrált Településfejlesztési Stratégiája, valamint Településszerkezeti Terve 314/2012 (XI.8) kormányrendelet szerinti megalapozó vizsgálata, Helyzetértékelés II. kötetében foglaltak alapján a 18 db városrész a következőképpen helyezkedik el:

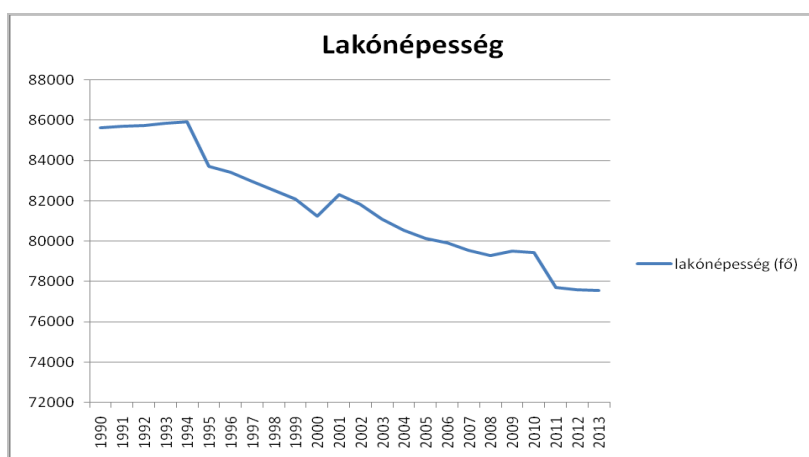

1. Belváros
2. Északi városközpont
3. Délnyugati városközpont
4. Derkovits lakótelep
5. Oladi lakótelep
6. Rigónölgy - Új városliget - Közép-hegy városrész
7. Oladfalú - Oladi plató városrész
8. Nárái úti - Alsóhegyi úti lakóterület
9. Ifjúsági lakótelep városrész
10. Újperint - Petőfi telep városrész
11. Gyöngyösszőlős - Gyöngyöshermán városrész
12. Szentkirály - Bogát városrész
13. Joskar Ola lakótelep
14. Éhen Gyula lakótelep
15. Zanat városrész
16. Keleti ipari és lakóterület
17. Minerva - Stromfeld lakótelep
18. Kámon - Herény városrész

3.1.4. A városrészek főbb jellemzői

Demográfiai jellemzők

Szombathely lakossága 2013. január 1-én 77.547 fő volt. A város lakosságszáma csökkenő tendenciát mutat: 2001-es és 2011-es népszámlálás között eltelt időszakban 7 620 elveszületésre 10 027 halálozás jutott. Ebben a 10 évben 2 407 fővel csökkent a népesség természetes fogyás miatt, 629 fő pedig elvándorolt a városból. Az alábbi ábra a lakónépesség számának változását mutatja be az 1990 és 2013 közötti időszakban.

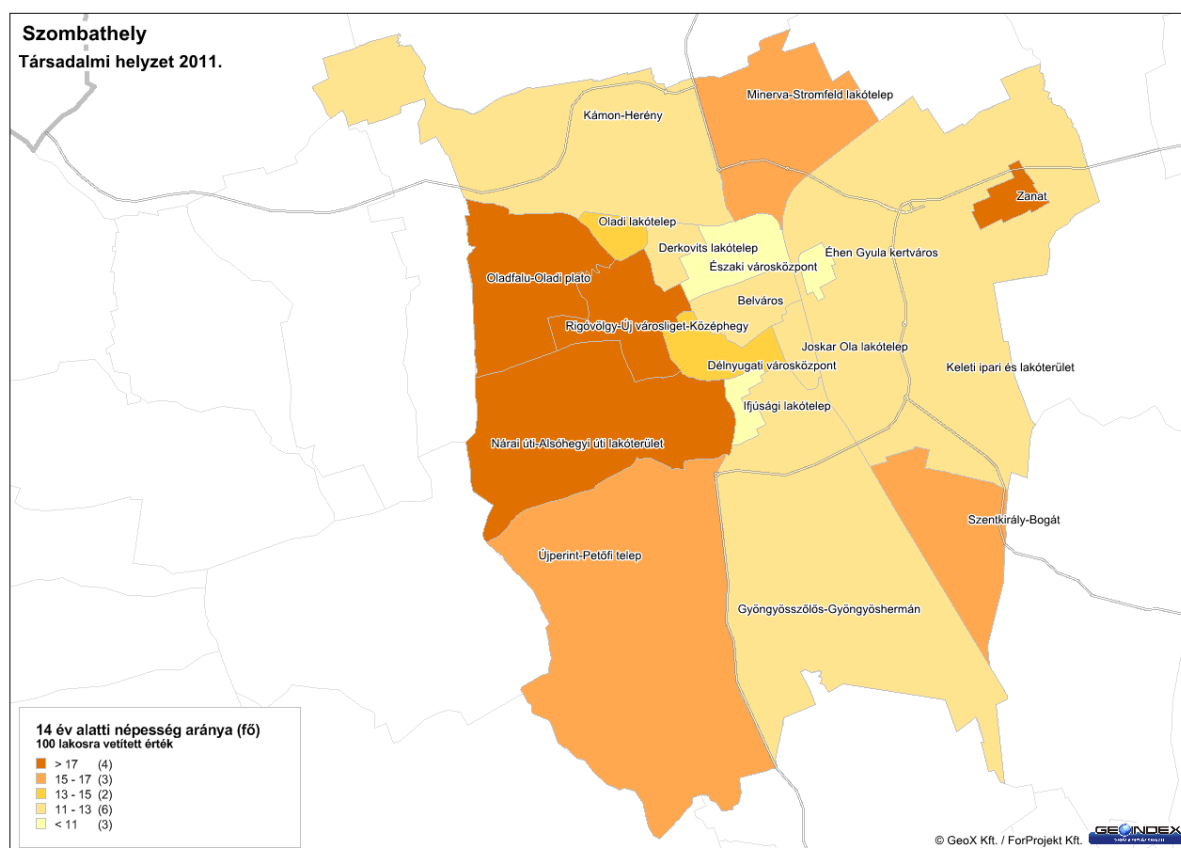
A városrészek lakosságszámát az alábbi táblázat mutatja:

Városrész	Lakónépesség száma (fő) ³
Belváros	9 697
Északi városközpont	7 597
Délnyugati városközpont	6 665
Derkovits lakótelep	10 789
Oladi lakótelep	6 533
Rigóvölgy-Új városliget - Közép-hegy városrész	1 783
Oladfalva - Oladi plató városrész	2 320
Nárai úti - Alsóhegyi úti lakóterület	2 509
Ifjúsági lakótelep városrész	5 200
Újperint - Petőfi telep városrész	1 205
Gyöngyösszőlős - Gyöngyöshermán városrész	5 073
Szentkirály - Bogát városrész	2 149

³ Forrás: KSH 2011. évi népszámlálás adatai

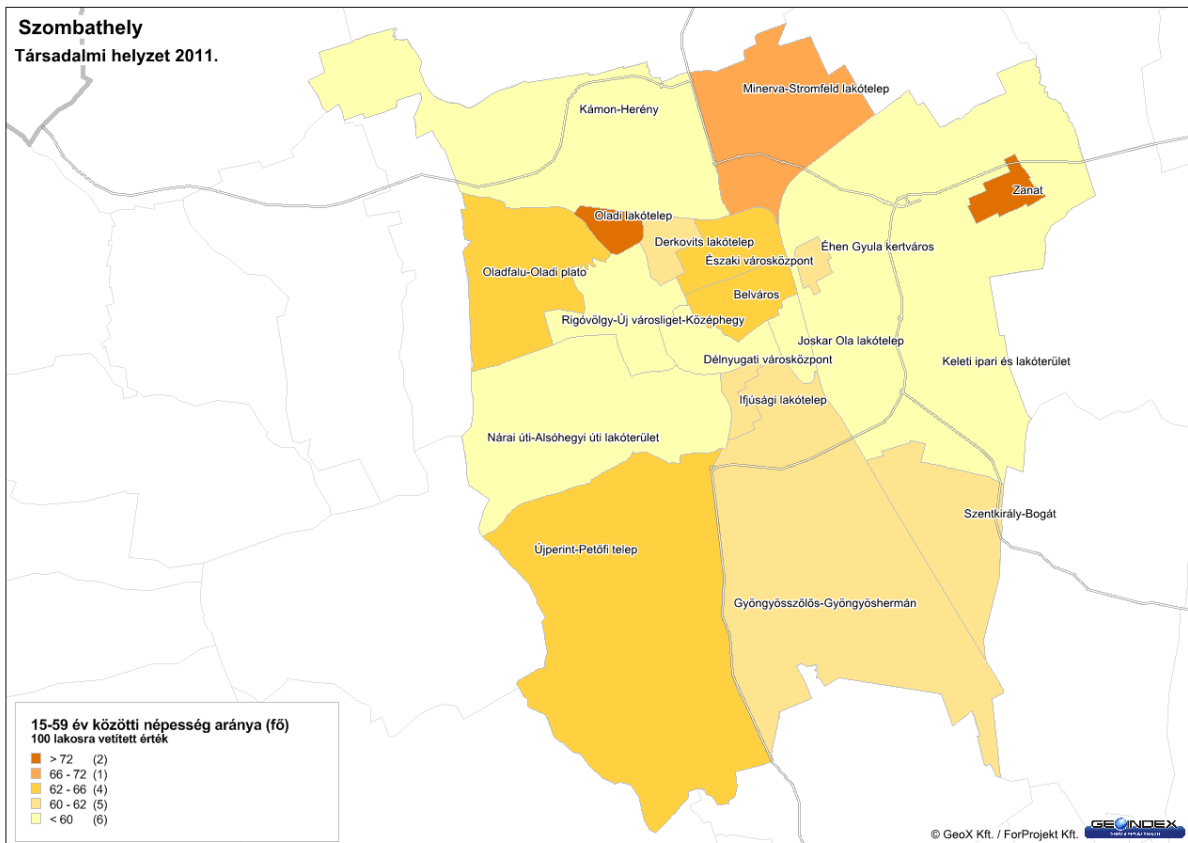
Joskar Ola lakótelep	5 669
Éhen Gyula kertváros	1 252
Zanat városrész	878
Keleti ipari és lakóterület	1 342
Minerva - Stromfeld lakótelep	3 094
Kámon - Herény városrész	4 980
Külterület	96
Szombathely összesen	78 884

A városi lakosság⁴ 13%-át teszik ki a 14 év alattiak. Arányuk a nyugati városrészekben a legmagasabb, megközelíti az egyötödöt (Oladfalu-Oladi plató 20%, Rigóvölgy-Új városliget-Közép-hegy 19,7%, Nárai úti-Alsóhegyi úti lakóterület 18,6% és Zanat 18,9%). A kiskorúak legalacsonyabb arányban az Éhen Gyula kertvárosban (9,9%), az Északi városközpontban (10,7%) és az Ifjúsági lakótelepen (10,8%) élnek, ezeken a területeken 100 főre kevesebb, mint 11 gyermek jut.

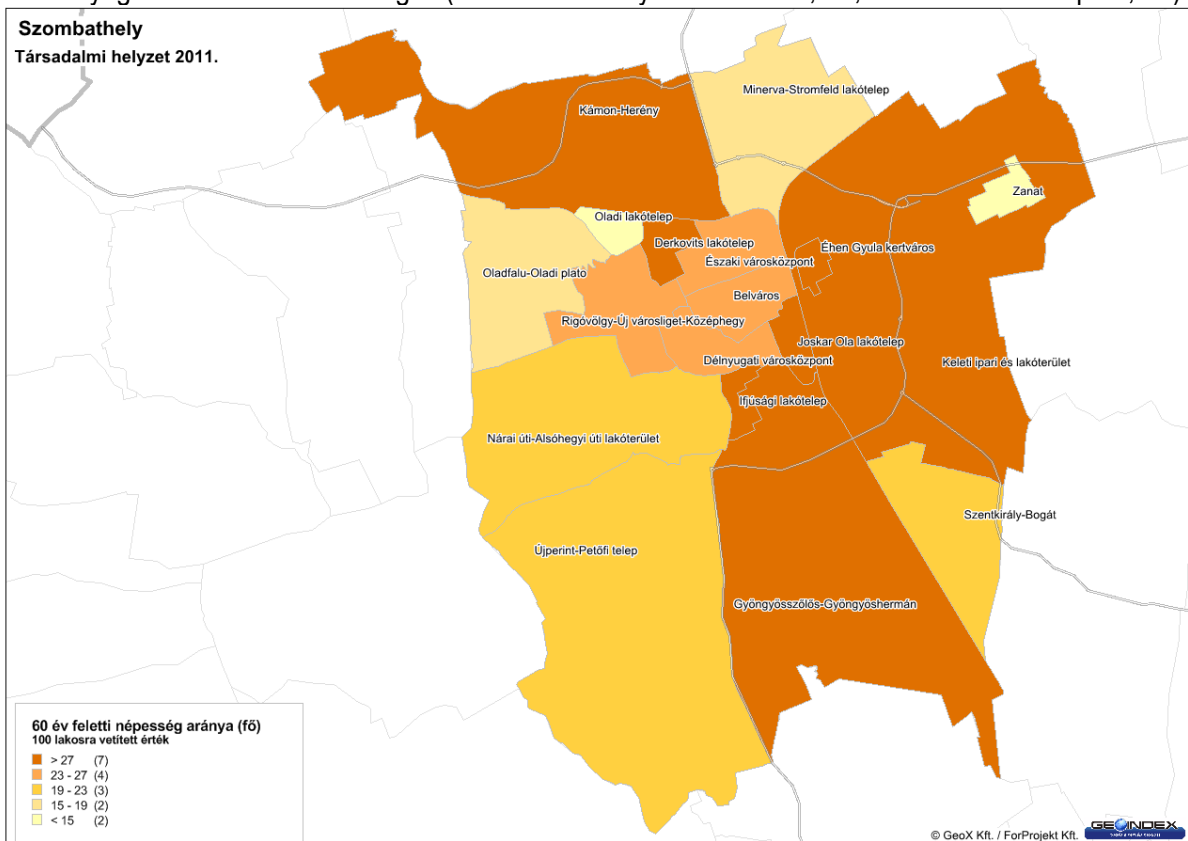

Az aktív korú (15 és 59 év közötti) lakosság legnagyobb, 70 % feletti arányban Olad lakótelepen (74,1%) és Zanat városrészben (72,2%) él. Legkisebb arányban pedig Rigóvölgy-Új városliget-Közép-hegy városrészben (55%) élnek aktív korú lakosok.

⁴ A következőkben leírt adatok forrását a 2011-es népszámlálás adatai alkotják. Ellenkező esetben külön jelöljük az adatok forrását.

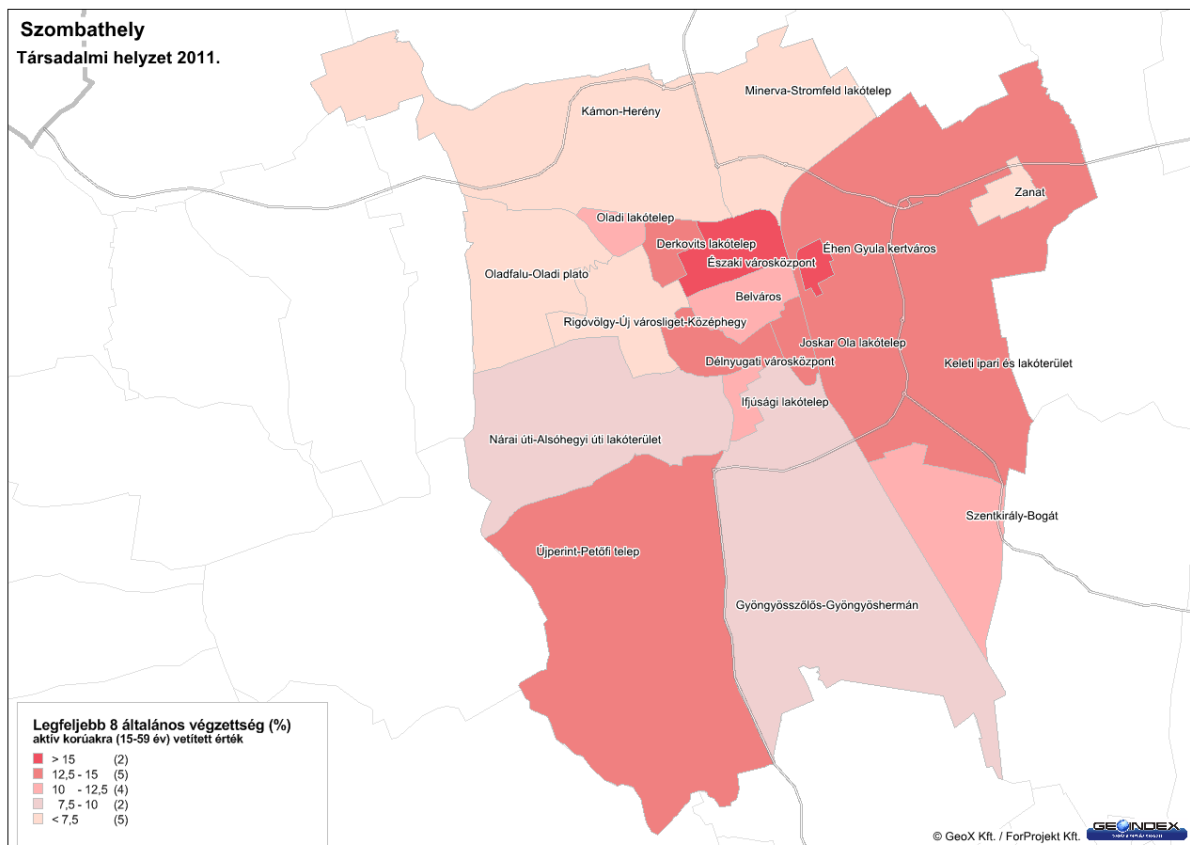
A város lakosainak átlagosan közel egynegyede (24,6%) időskorú. A 60 év feletti népesség legnagyobb arányban jellemzően a város külsőbb területein él. Arányuk különösen a keleti városrészekben magas (Éhen Gyula kertváros 29,9%, Keleti ipari és lakóterület 28,4%, Ifjúsági lakótelep 28,2%) és egyes észak-nyugati városrészekben magas (Kámon – Herény városrész 28,8%, Derkovits lakótelep 28,1%).

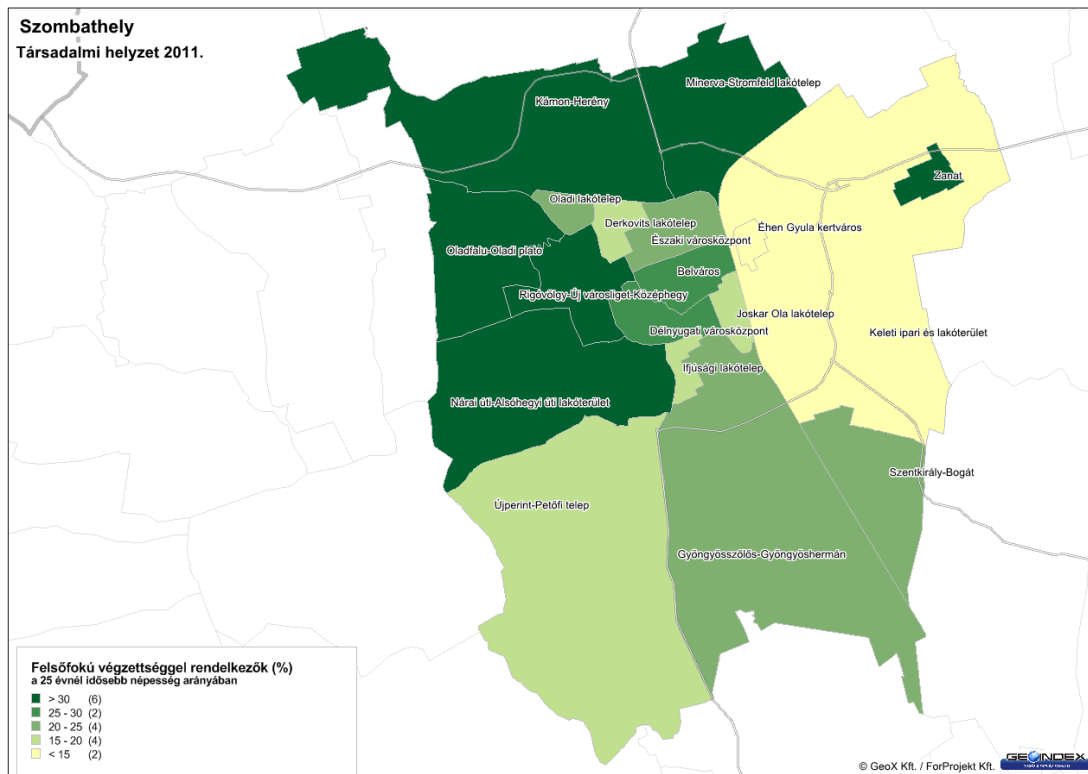
A lakosság korösszetételét tekintve továbbra is a 14 éven aluliak számának csökkenése, valamint a 65 év feletti lakosok számának növekedése jellemző: jelenleg a városnak több a 65 év feletti, mint a 14 év alatti lakosa. Az országos és a megyei tendenciához hasonlóan az időskorúak eltarthatósági rátája emelkedett: 2011-ben 23,4%-os, a gyermekkorú népesség eltarthatósági rátája pedig csökkent, 18,9%-os volt. Az öregedési index (100 gyermekkorúra jutó időskorú népesség száma) csökkenést mutat, ugyanebben az évben 80,7% volt, ami lényegesen alatta marad az országos 114,7%-os átlagnak. Ha az eddigi trend tovább folytatódik, 20 év múlva várhatóan az időskorúak a város lakosságának több, mint negyedét fogják kitenni, ugyanakkor a gyermekkorúak csupán a népesség egytizedét. Mindez jelentős kihívás elé állítja az időseket ellátó egészségügyi és szociális intézményrendszert, de problémát jelent a gyermekekkel foglalkozó intézmények számára is.

Iskolai végzettség

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül a város egészére nézve átlagosan 11,8%. Ennél jóval magasabb, 19,3% az Északi városközpontban és 16,2% az Éhen Gyula kertvárosban a 8 általános osztályt végzetek aránya. Ugyanez az arány 6 százalék alatti Minerva-Stromfeld lakótelepen (5,7%), Rigóvölgy-Új városliget-Közép-hegy (5%), és Zanat (3%) városrészekben.

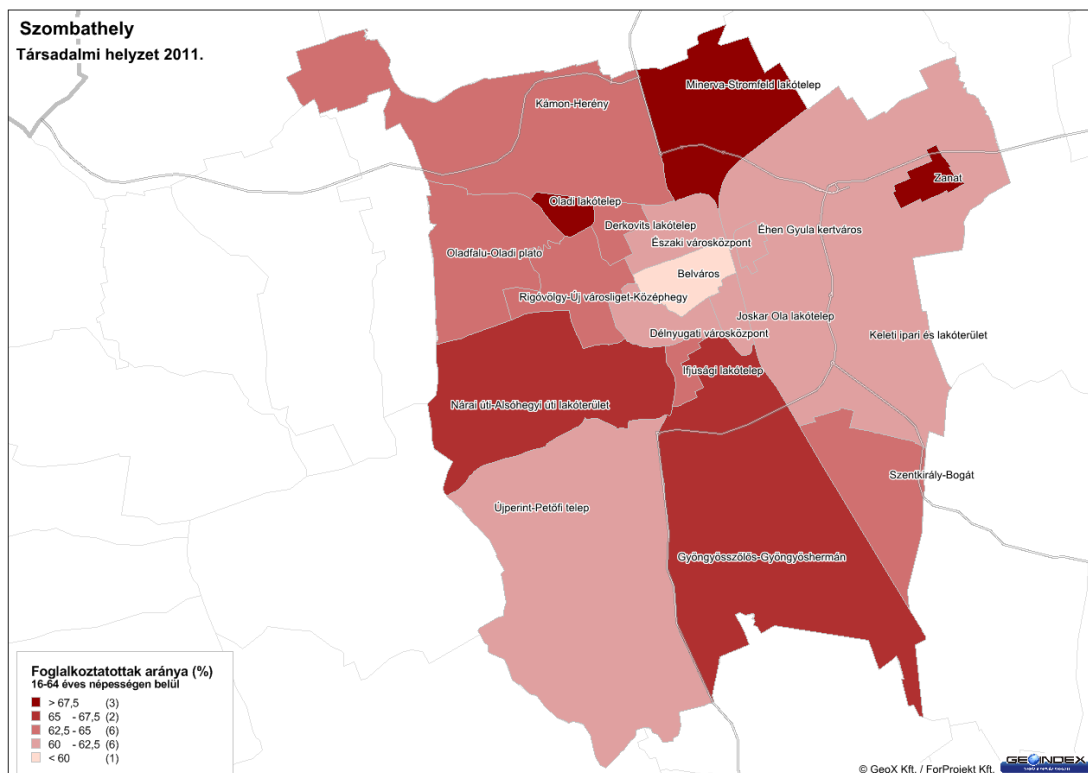

Az alábbi térképen látható, hogy a felsőfokú végzettségűek (a 25 éves és idősebb népesség arányában) legnagyobb arányban jellemzően a város észak-nyugati részén élnek. A város átlagot (23,6%) jóval meghaladja Rigóvölgy-Új városliget-Közép-hegy (38,8%). Ezen kívül 30 százalékot meghaladó a diplomások aránya Kámon-Herény városrészben (30%), a Minerva-Stromfeld lakótelepen (34%), a Nárai úti-Alsóhegyi úti lakóterületen (30,3%), Oladfalú-Oladi plató városrészben (32,6%), és Zanat városrészben (30,5%). A legkevesebb felsőfokú végzettségű az Éhen Gyula kertvárosban (14,5 %) és a Keleti ipari és lakóterületeken (10,5%) él.

Foglalkoztatás

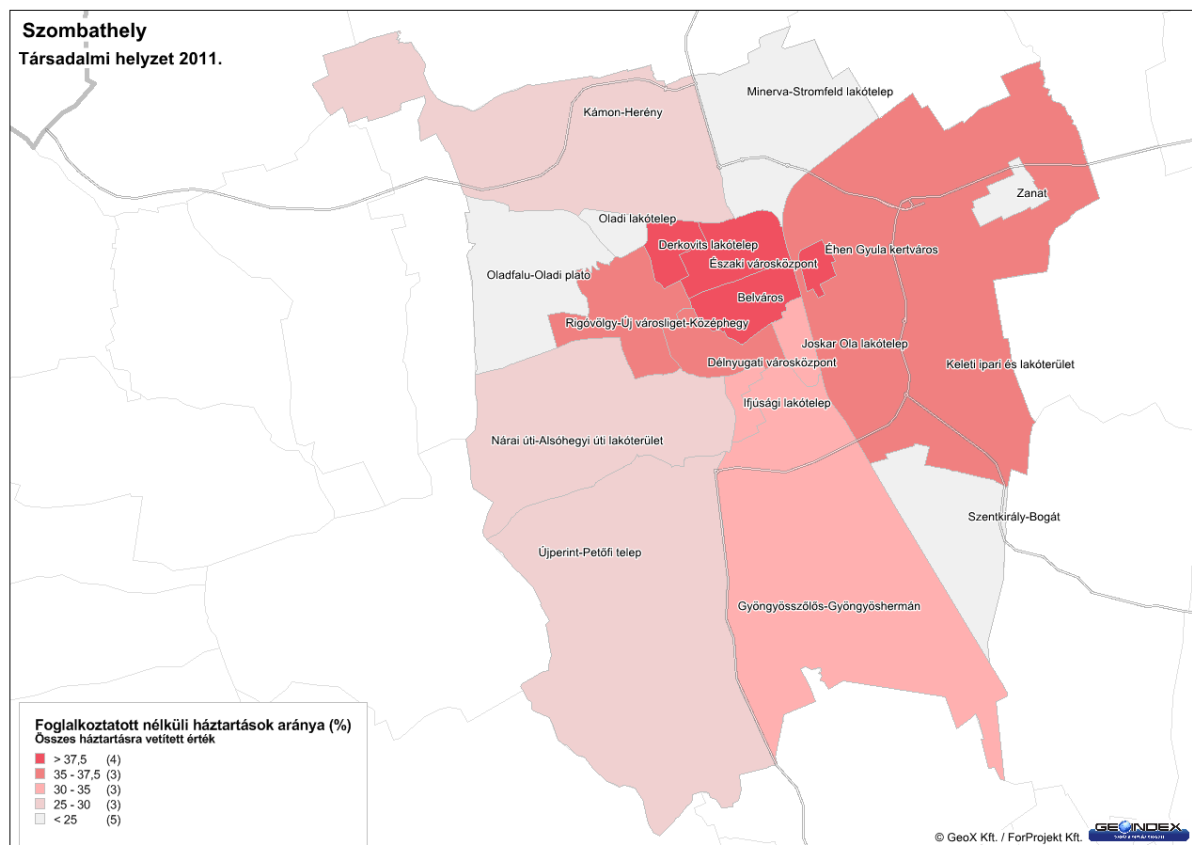
2011-ben a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül városi szinten 62,9%-os volt. Egyes városrészek között akár 17,4 százalékpontos eltérés is lehet a foglalkoztatottság tekintetében. A legjobb helyzetben Zanat városrész (71,2%) és a Minerva - Stromfeld lakótelep (70,4%), és az Oladi lakótelep (68,9%) lakói annak. Egyértelműen a legkedvezőtlenebb a Belváros lakóinak helyzete, itt az aktív korúak mindössze 53,8 %-a állt foglalkoztatásban.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat⁵ 2013. október 20-ai állapotra vonatkozó adatai szerint Szombathelyen a munkavállalási korú népesség száma összesen 51 416 fő, ebből 1 936 főt tartottak nyilván álláskeresőként. Vas megye összes nyilvántartott álláskeresője ugyanebben az időszakban 7 618 fő.

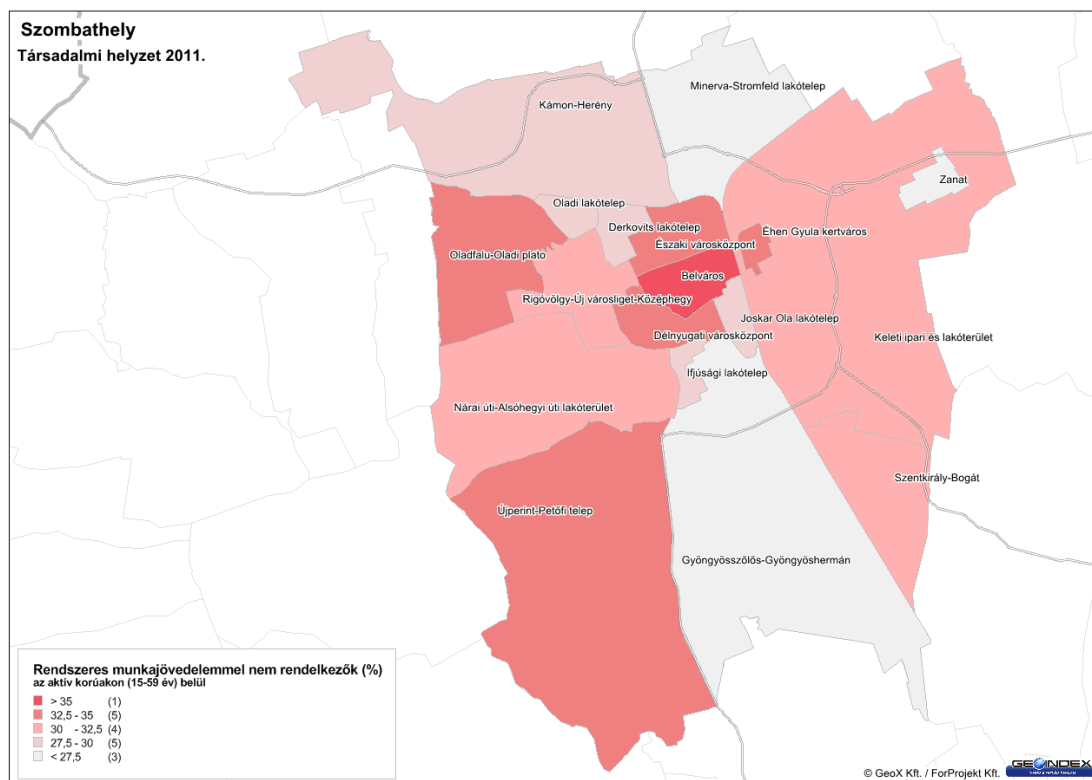
A nyilvántartott álláskeresők közül 607-en több, mint 365 napja folyamatosan szerepelt a nyilvántartásban. Járadék típusú ellátást 246-an kaptak, míg segély típusú ellátásban 87 fő részesült. Foglalkoztatást helyettesítő járadékot és rendszeres szociális segélyt 517-en kaptak. A relatív mutató (azaz a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség százalékában) 3,77%. Ez a mutató valamivel kedvezőbb, mint a megyei (4,4%). A relatív mutatónak az országos mutatóhoz viszonyított aránya 0,51.

A városon belül minden 100 háztartásra átlagosan 32,9 foglalkoztatott nélküli háztartás jutott. A belső városrészek helyzete ennél kedvezőtlenebb képet mutat, öt városrészben 37% feletti a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya. A két leggyengébb mutatóval a Belváros (39,4%) és az Északi városközpont (39,8%) rendelkezik, ezt követi az Ehen Gyula kertváros (37,8%), a Derkovits lakótelep (37,5%) és a Rigóvölgy - Új városliget - Közép-hegy városrész (37,2%). Zanat városrészben a legkedvezőbb a helyzet, itt 100 háztartásból mindössze 11,2-ben nincs foglalkoztatott családtag.

Városi szinten az aktív korú (15-59 év közötti) lakosság 31,6%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A Belvárosban ez az arány 43,4%. Az összes többi városrészben az aktív korúak legalább negyede nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A legkedvezőbb a helyzet a Minerva - Stromfeld lakótelepen (25,5%) Zanat (26,2%) és Gyöngyösszőlős - Gyöngyöshermán városrészben (26,3%).

⁵ Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Településsoros munkanélküliségi adatok, 2013. október. http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_afsz_stat_telepules_adatok_2013

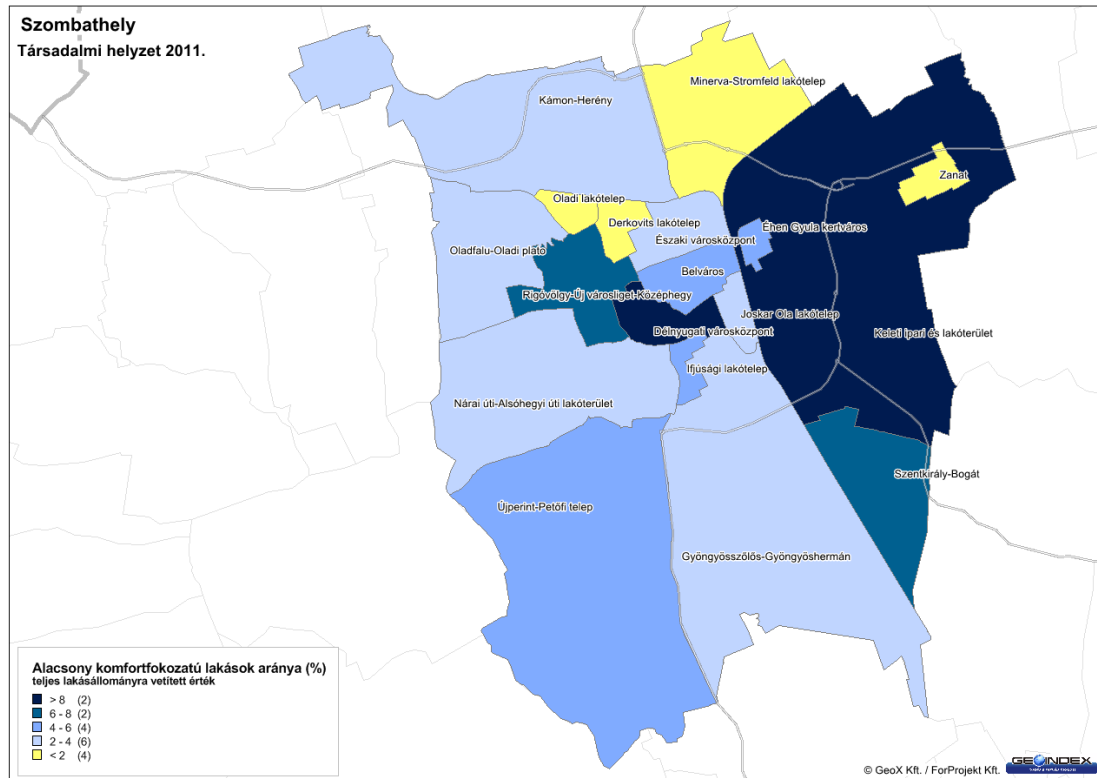
A Városfejlesztési Kézikönyvben foglaltak szerint azon területeket kell szegregátumnak nyilvánítani, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú (15-59 év közötti) lakosokon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. A szegregációs mutató Szombathely Megyei Jogú Városban a 2011-es népszámlálási adatai alapján 6,5%. A városrészek közötti szórásban Zanat helyezkedik el a legkedvezőbb helyen, itt a mutató értéke 2,7%. Ezt követi a Minerva - Stromfeld lakótelep 3,1%-kal és Gyöngyösszlős - Gyöngyöshermán városrész 3,7%-kal. A szegregációs mutató legmagasabb értéket az Északi városközpontban (10,4%), az Éhen Gyula kertvárosban (8,6%), a Keleti ipari és lakóterület (7,4%) kapott.

Lakásállomány

Szombathely Megyei Jogú Városban 2013. január 1-én összesen 34 293 lakás volt. Ez a szám 53-mal magasabb, mint az előző év január 1-ei adata. A lakások száma 1990 óta folyamatosan növekszik, egyedül 2000 és 2001 között történt visszaesés (-196).

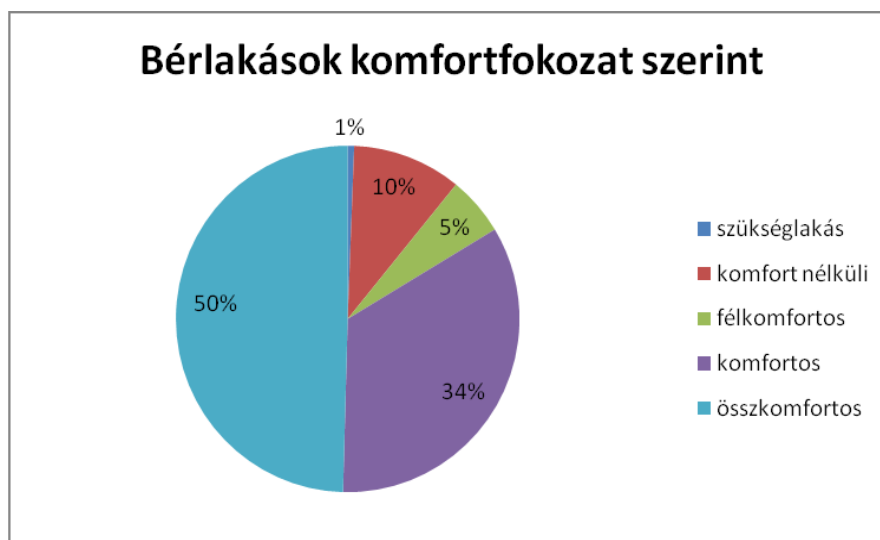

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Szombathelyen 3,6%. Ennél jóval kedvezőbb a helyzet Zanát városrészben (0,4%) és a jellemzően lakótelepi városrészekben (Derkovits lakótelep 0,4%, Oladi lakótelep 0,6%, Minerva - Stromfeld lakótelep 1,1%). Az alacsony komfortfokozatú lakások legnagyobb arányban a Keleti ipari és lakóterületen (10,3%), a Délnyugati városközpontban (8,6%), Rigóvölgy - Új városliget - Közép-hegy (7,9%) és Szentkirály - Bogát városrészben (7,6%) találhatóak.

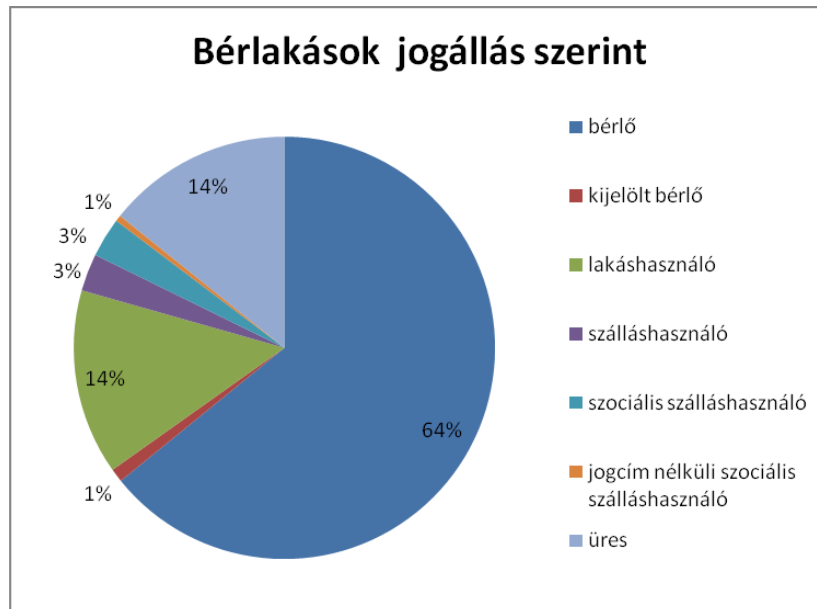
Bérlakások

A Szombathelyi Vagyonhasznosító és Városgazdálkodási Zrt. (továbbiakban: SZOVA) 2013. szeptember 30-ai adatai alapján összesen 2310 bérlakás található a városban. Ezek fele összkomfortos lakás, kb. egyharmaduk komfortos, 5%-uk félkomfortos, egytizedük pedig komfort nélküli (237 db). A komfort nélküli és szükséglakások (14 db) száma összesen 251.

A bérlakások majdnem kétharmadában (1482 lakásban) bérlő lakik, ezen kívül 24 kijelölt bérlő van. A 2013. szeptemberi adatok alapján 328-an (14%) lakáshasználó jogcímen tartózkodnak önkormányzati bérlakásban.

A SZOVA a lakások egy részét az ún. szociális szállásrendszer részére tartja fenn: Az adatszolgáltatás időpontjában összesen 70 család szociális szálláshasználóként, 11 család pedig jogcím nélküli szálláshasználóként tartózkodott a lakásokban. Üresen az állomány 14%-a állt, azaz 329 db lakás.

A lakáshelyreállításnál 2011. január 1-étől a lakókat is bevonják. Ez elsősorban arra jó konstrukció, hogy a lakáspályázatoknál a helyreállításra váró bérlakásokat is meg tudják pályáztatni: a pályázatnál ekkor már rögzítik, hogy mennyivel kell a lakóknak hozzájárulni a helyreállításához. Ellenőrzik, hogy a pályázónak van-e fedezete a várható költségekre, a nyertes pályázók pedig a gáz- és áramszerelés kivételével elvégezhetik a munkálatokat. A munkálatokba befektetett pénzt később „lelakhatják”. Bár a program koordinálása sok energiát felemészt a SZOVA munkatársaitól, eddig sikeresnek tűnik az elképzelés, évente kb. 30-40 ilyen lakást adnak át. A program hátránya, hogy eleve kizárja a lakáspályázók köréből azokat, akiknek nincs elegendő megtakarításuk a helyreállításához (mivel a megpályázott lakások nagy része helyreállításra vár), az ő számukra szinte lehetetlen üres önkormányzati bérlakáshoz jutni.

Pályázati eljárás keretében 2012-ben az önkormányzati bérlakások közül összesen helyreállított lakás kijelölésére került sor, ezek közül 14 komfortos, illetőleg összkomfortos volt, mindössze 2 volt ennél alacsonyabb komfortfokozatú. További 38 helyreállításra váró lakás kijelölésére kerül sor pályázati eljárás keretében.

Újdonság 2008-hoz képest az önkormányzati bérlakások területén a „szociális szállás” rendszerének a bevezetése. A 2011. január 1. napján hatályba lépett „önkormányzati lakásrendelet” új jogintézményként vezette be Szombathely városában a szociális szállást, mely a 36/2010. (XII.01.) önkormányzati rendelet 3. § c) pontjában meghatározott jogszabályi definíció alapján „*önkormányzati bérlakásukban lakó és alacsony jövedelmük miatt a bérlakás fenntartására nem képes, így lakhatásukban veszélyeztetett személyek részére szociális helyzet alapján biztosított, szociális szolgáltatásokkal összekapcsolt átmeneti lakhatási forma*”. Szociális szállás – a fenntarthatóság érdekében – komfortnélküli, vagy félkomfortos komfortfokozatú lakás lehet.

Jelenleg 81 db ilyen célú lakás van a városban. Azok a lakók kerülnek a rendszerbe, akiknek bizonyos hátrálékuk van, vagy akikkel „magatartásproblémák” vannak. A bekerülő családok bérléményét vagy átminősítik szociális szállássá, vagy áthelyezik őket komfortosabb lakásukból egy alacsonyabb

komfortfokozatú szociális szállásként funkcionáló lakásba. A kiköltöztetett lakóknak, ha jogvisztonnal rendelkeznek, akkor cserelakást ajánlanak fel: aki szociális szállás használó, annak csak egyetlen lakást jelölnek ki, azt köteles elfogadni. A rendszerbe bekerülők nagy része a szakértők beclése szerint roma származású.

A rendszerbe bekerülőknek együttműködési szerződést kell kötniük a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálattal, lakáshasználati szerződést kell kötniük a SZOVA Zrt-vel, ez utóbbit maximum egy évre, és csak határozott időre kötik meg, ezzel biztosítva teret a problémás lakók rendszerből való kivezetésének. Részt vehetnek adósságkezelésben is, illetve jogosultak segélyekre, lakásfenntartási támogatásra. Azonban ha bármelyik szerződést megszegik, akkor azonnal kilakoltathatóak a szociális szállásból. A szociális szállás rendszer célja, hogy a renitens hátralékkal rendelkező lakó belátható időn belül kikerüljön a rendszerből, miközben kap egy „utolsó utáni” esélyt egy koncentrált szociális-szolgáltatás-csomaggal együtt.

A szociális szálláshasználattal az alábbi, jogszabályban részletesen körülírt előnyök járnak együtt: 30%-kal csökkentett, kedvezményes lakbér kerül megállapításra, emellett pedig lakbértámogatásra is jogosultak a szociális szálláson élők. A közüzemi hátralékok további felhalmozásának megelőzése érdekében a lakásokban előrefizetős áram-mérőkészülékek kerülnek felszerelésre, mely beruházáshoz lakásonként legfeljebb 100.000 Ft összegű támogatást is biztosít az önkormányzat. Emellett a szociális szálláshasználókká vált lakáshasználókkal szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárások megszüntetésre kerülnek. Segítséget kínál továbbá a nagy összegű – akár többmilliós – hátralék rendezéséhez az a kedvezmény is, hogy azon szociális szálláshasználók, akik 2010. december 31. napján legalább 200.000 Ft összegű hátralékkal rendelkeztek, minden hátraléktörlesztésre befizetett forint után, a törlesztéssel azonos összegű hátralék jóváírásra jogosultak. 2012-ben 3 bérlő tudott ezzel a konstrukcióval végleg törleszteni, 2013-ban eddig 6-an.

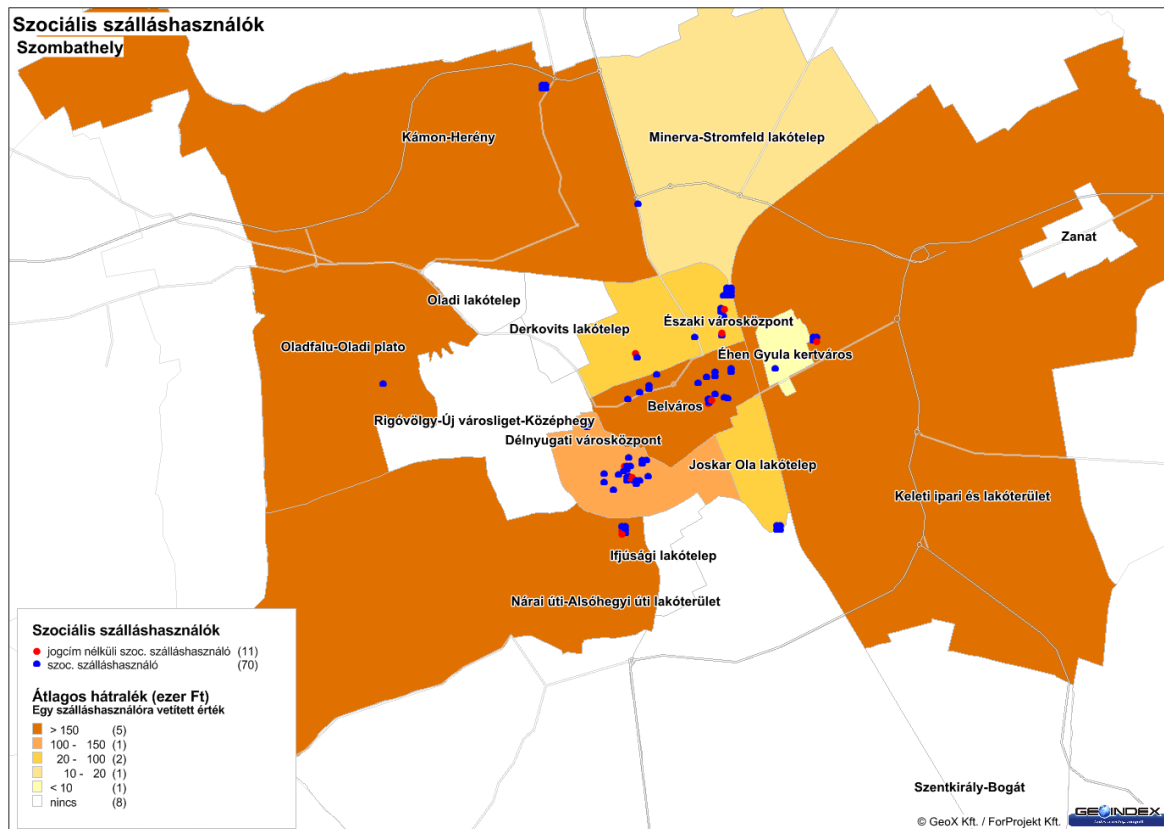
Bár vannak olyanok, akik nem vállalják, hogy komfortos lakásukból átmenjenek alacsony komfortfokozatú szociális szállásra – ők albérletbe mennek a nagyobb bizonytalanság ellenére is –, összességében csökkent a kilakoltatások száma a szociális szállás rendszer bevezetése óta. Legnagyobb előnye, hogy a 2008 óta folyamatosan növekvő bérlői adósságállományt valamennyire csökkenteni tudja, vagy legalább is mérsékli a további növekedést. A SZOVA és a Pálos Családsegítő között egyre szorosabb kapcsolat az elmúlt években. Az együttműködés elsősorban a szociális szállás rendszer bevezetése óta működik, mind a két szervezettől járnak ki lakókhöz. A SZOVA minden esetben jelez a Családsegítőnek, ha egy családnak 3 hónapnál régebbi tartozása gyűlik fel, hogy minél hamarabb igénybe vehessék a szociális szolgáltatásokat.

A szociális szállások száma azért nem tud nagyon gyorsan növekedni, mert bár valamivel több, mint 300 db üresnek számított ingatlan van a városban, ebből 130-150 helyreállításra vár (leromlott állapotú), 20-30 eladásra javasolt, vannak lakhatatlan szükséglakások, és vannak külön kijelölési jogú lakások, amikkel más szervezetek (pl. katonaság, rendőrség) rendelkeznek. Gyakorlatilag tehát kevés valóban hasznosítható üres ingatlan van. Ezen kívül a Jáki u. 37. és a Körmenyi u. 88. sz. alá nem költöztetnek lakókat, mert az épületek lebontásra várnak. Önkormányzati rendelet alapján a Györffy utcába a további szegregáció megelőzése érdekében nem költöztetnek szociális szállás bérlőket.

2013. novemberében összesen 70 család szociális szálláshasználóként, 11 család pedig jogcím nélküli szálláshasználóként tartózkodott a szociális szállásként használt bérlakásokban. A 81 család közel egyharmada (31%-a) a Délnyugati városközpontban lakik, egynegyedük a Belvárosban. Ezen kívül az Északi városközpontban is jelentős az arányuk, itt egyötödük él. A szociális szálláshasználók fennmaradó része (25%) további 7 városrész között oszlik meg.

Az alábbi térkép a szociális szálláson élők területi elhelyezkedését mutatja. A térkép ezen kívül városrészenként ábrázolja a bérlők átlagos hátralékát is. Látható, hogy a bérlők a belső területeken koncentrálnak.

A Szociális Lakásügynökség önkormányzati modellje Szombathelyen

Az önkormányzati bérlakások privatizációját követően jelentősen csökkent és a tervezett ill. megvalósított bontások miatt tovább fog csökkenni a bérlakás állomány, ezzel szemben egyre növekvő igény van a lakásbérletek iránt. Szombathelyen 2013-ban 6 db helyreállított önkormányzati bérlakásra összesen 145 család nyújtott be pályázatot. Ennek a problémának a feloldására tervezi az Önkormányzat a Szociális Lakásügynökség modelljének (továbbiakban: SZOL) bevezetését 2014. áprilisától. A SZOL célja *„olyan eddig üresen álló, hasznosítatlan (ugyanakkor lakhatásra alkalmas) magántulajdonú bérlakásokból álló lakáskínálat megteremtése, amely szociális szempontokat figyelembe vevő bérbeadásában - a SZOL-projekten keresztül létrehozott jogszabályi és működési keretek között - a lakás rendelkezési jogosultja is érdekelt”*⁶. A SZOL-modellben az önkormányzat olyan szervezetként funkcionálna, amely közvetít a kiadható lakások tulajdonosai és a potenciális, a jelenlegi piacról kiszoruló bérlők között. Emellett a bérleti jogviszonyból származó kockázatokat megosztja a tulajdonosokkal. A SZOL-modell kiemelt célcsoportjaiként jelennek meg a TEGYESZ nevelőszülői hálózatának tagjai, illetve az olyan együttműködő 35 év alatti szombathelyi párok és házaspárok, akik lakással nem rendelkeznek, de jövedelmi helyzetük lehetővé teszi a lakhatás költségeinek viselését. A SZOL a bérleti díjhoz maximálisan havi 20 ezer Ft támogatást nyújtana a bérlőknek.

A bérlők társadalmi háttere

A panel-tömbházakban (Rohonci, Szent Márton, Bem, Váci és Szűrcsapó utcák) távfűtéses összkomfortos nagy lakások találhatóak. Ezekben jellemzően olyan családok élnek, ahol minden aktív korú családtag dolgozik. A szegénység általában az alacsony komfortfokozatú lakásokhoz kapcsolódik. 1-2 éve jelentkezik tömegesebb méretekben a Provident hitelek használata, ami miatt sok család kerül nehéz helyzetbe, sok esetben emiatt „csúsznak meg” lakbérrel, rezsivel. A SZOVA Zrt. ügyvédjének tanácsadó szolgáltatása hasznos lehet a lakóknak, érdemes lehet nagyobb figyelmet fordítani a lakók tájékoztatására ilyen ügyekben. A panelek esetében csak elszórva jelentkezik az a probléma, hogy a magas rezsiköltség miatt lecsúsznának és eladósodnának a lakók. Az utóbbi néhány évben jelentős volt a panelprogramok súlya, amilyen keretében energetikai korszerűsítést végeztek. Megítélésük ellentmondásos, mivel a felszerelt „költségosztók” bizonyos lakóknál nemhogy csökkentették volna a költségeket, hanem növelték azokat.

A bérlők társadalmi hátterét az is befolyásolja, hogy egy 2010-es önkormányzati rendelet óta jobban oda kell figyelni arra, hogy az újonnan beköltöző bérlők fizetőképeseek legyenek. A pályázatát a Városháza Lakásirodája intézi egy adott pontrendszer alapján, a SZOVÁ-nak nincs beleszólása abba, hogy ki kaphat lakást. 2012. január 1-től a bérlők kiköltöztetésénél a gázhátralék nem „vándorol tovább” a bérlővel, hanem a „lakáshoz kötődik”, azaz ha valami miatt a sietős kiköltözés folytán nem hoz a kiköltöző bérlő nullás igazolást, akkor a SZOVA Zrt-nek kell megtérítenie a hátralékot a gázszolgáltató felé, hogy újra kiadhassa a lakást.

A problémás bérlők általában tősgyökeres szombathelyiek, nem jellemző, hogy környező településekről érkeznenek. Gyakori náluk, hogy sok generáció lakik együtt, emiatt esetenként nagy a túlzásfokozás, ami a hivatalos statisztikákban nem feltétlenül jelenik meg. A „problémásság” a tágabb lakókörnyezet szemében általában lomizást, vasazást, kábelégetést jelent, panaszkodni szoktak még rágcsálókra, hangoskodásra.

Akik máshonnan érkeznek, azok jellemzően magasabb státuszúak, (pl. szakértelmiségiek), és gyakran a MOP (mérnök, orvos, pedagógus) házakban laknak, melyek kollégium-szerű, 15nm körüli szobákat tartalmazó, saját fürdőszobával és közös konyhával rendelkező bérlakások, melyeket a város értelmiségiek idevonzására használnak.

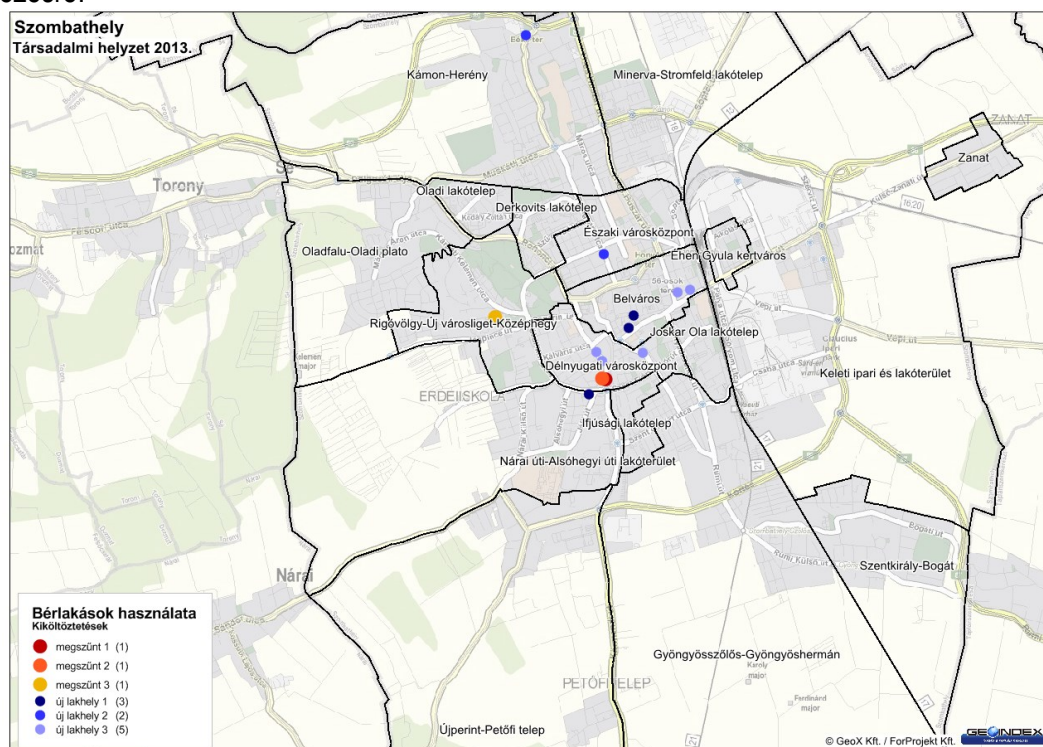
⁶ A SZOCIÁLIS LAKÁSÜGYNÖKSÉGEK – egy innovatív lakáspolitikai megoldás című konferencia előadásai. 2013. december 3. http://www.habitat.hu/files/Szocialis_lakasugynoksegek_bevezetese_Magyarorszagon.pdf

A legfontosabb szegregáló tényezők a munkanélküliség és a pénztelenség. A romló anyagi körülmények egyik jele, hogy több esetben a lakók a médián keresztül „üzennek” szorult helyzetükben és végső elkeseredettségükben a helyi politikusoknak. Az elmúlt években volt tüntetés, éhségstrájk, és sajtócikk is, mint nyomásgyakorló eszköz, hogy egy-egy szegény ember is lakáshoz juthasson. Az önkényes lakásfoglalás leginkább télen jellemző, főleg olyanok csinálják, akik nem szeretnének hajléktalanszállóra menni. A hajléktalanok száma inkább állandó a városban, mint növekvő. Ezen kívül fontos megemlíteni azt a jelenséget, hogy önkormányzati bérlakásokat illegálisan albérletbe adnak a bérlők, de ennek a kiterjedtségéről a megkérdezett szakértők nem tudtak konkrétumokkal szolgálni.

A következő táblázat a 2011 és 2012 során lebontásra került ingatlanokat mutatja be, illetve azt, hogy hová költöztek a bérlők.

Lebontásra került ingatlanok ⁷	A bontás éve	Lakások, melyben a lakók elhelyezésre kerültek
Körmendi u. 38.	2011.	Kossuth L. u. 9. I. em. 7.
Jáki u. 2-4.	2012.	Fő tér 19. I. em. 4. Brenner T. krt. 12. II. em. 4. Paragvári u. 37. fszt. 4. Béke tér 1/A. I. em. 7.
Homok u. 13.	2012.	Kisfaludy S. u. 47. fszt. 2. Körmendi u. 14. fszt. 2. Körmendi u. 9. fszt. 2. Mátyás király u. 33. fszt. 5. Kisfaludy S. u. 74. I. em. 5.

Az alábbi térképen látható, hogy a lakók a város területén nem tömbösítve, hanem szétszórtnak kerültek elhelyezésre:

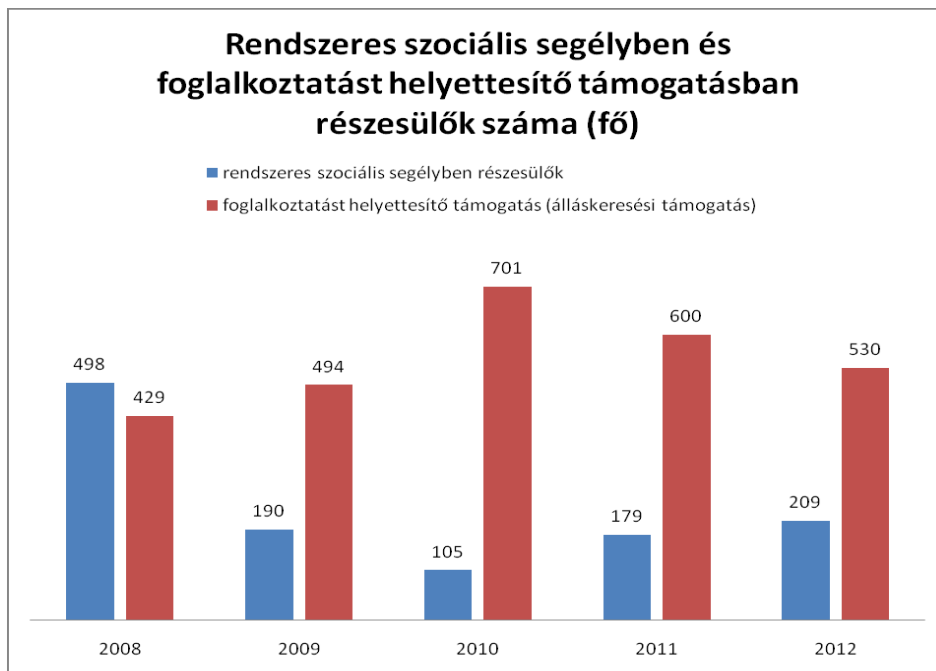

⁷ Forrás: Szombathelyi Vagyonhasznosító és Városgazdálkodási ZRt. adatszolgáltatása

Szociális segélyezés

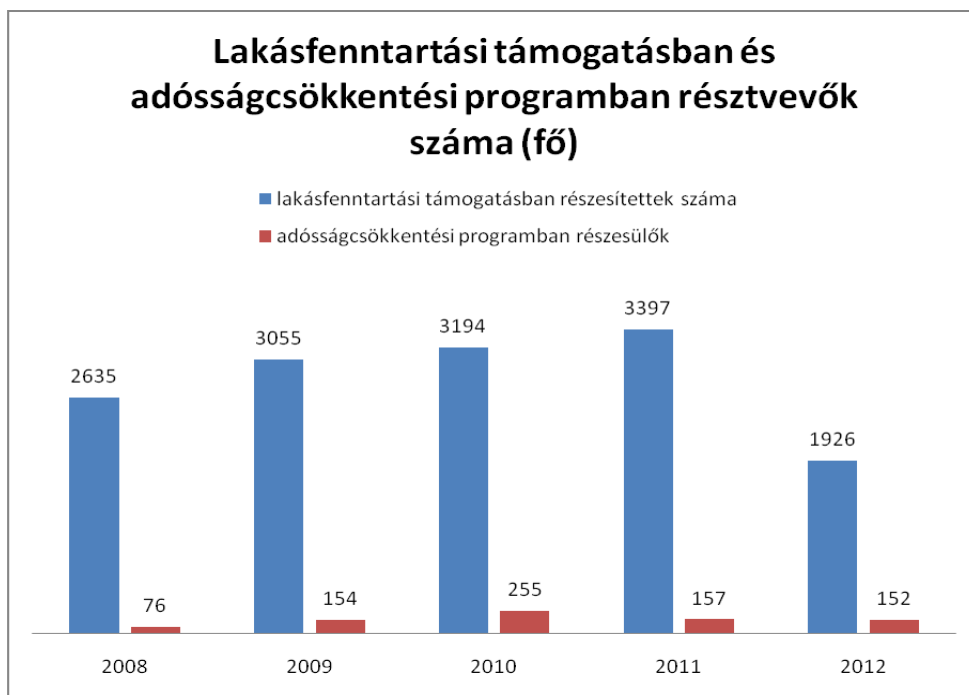
A város 2011-ben készült Szociális Térképe⁸ és az elmúlt évek térképeinek adatai alapján egy fokozatosan szegényedő társadalomstruktúrát találtak a szakemberek, amely jövedelmi viszonyoktól függetlenül erőforrásainak nagy részét a napi megélhetési biztosítására fordítja. Meggyengültek a klasszikus középosztály társadalmi pozíciói. Iskolázottságban, általában kulturális státuszában még stabil, de jövedelmei egyre zsugorodnak. A szociális szolgáltatásokat igénybevevői körben pedig jelentős azok aránya, akik alacsony iskolai végzettség birtokában esélytelenek a munkapiacra. A jövedelemhiány náluk a napi megélhetést veszélyeztető helyzetet eredményez. Szombathely társadalmának minden csoportja kisebb nagyobb mértékben küzd adóssággal; a lakónépességi minta esetében a bankoknak, míg a szociális szolgáltatásokat igénybevevők a közüzemi szolgáltatóknak (gáz, villany, víz) adósdottak el.

2013. októberében összesen 2215 fő segélyezett volt Szombathelyen. A következő ábra a rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (FHT) részesülők számát mutatja évenkénti bontásban.

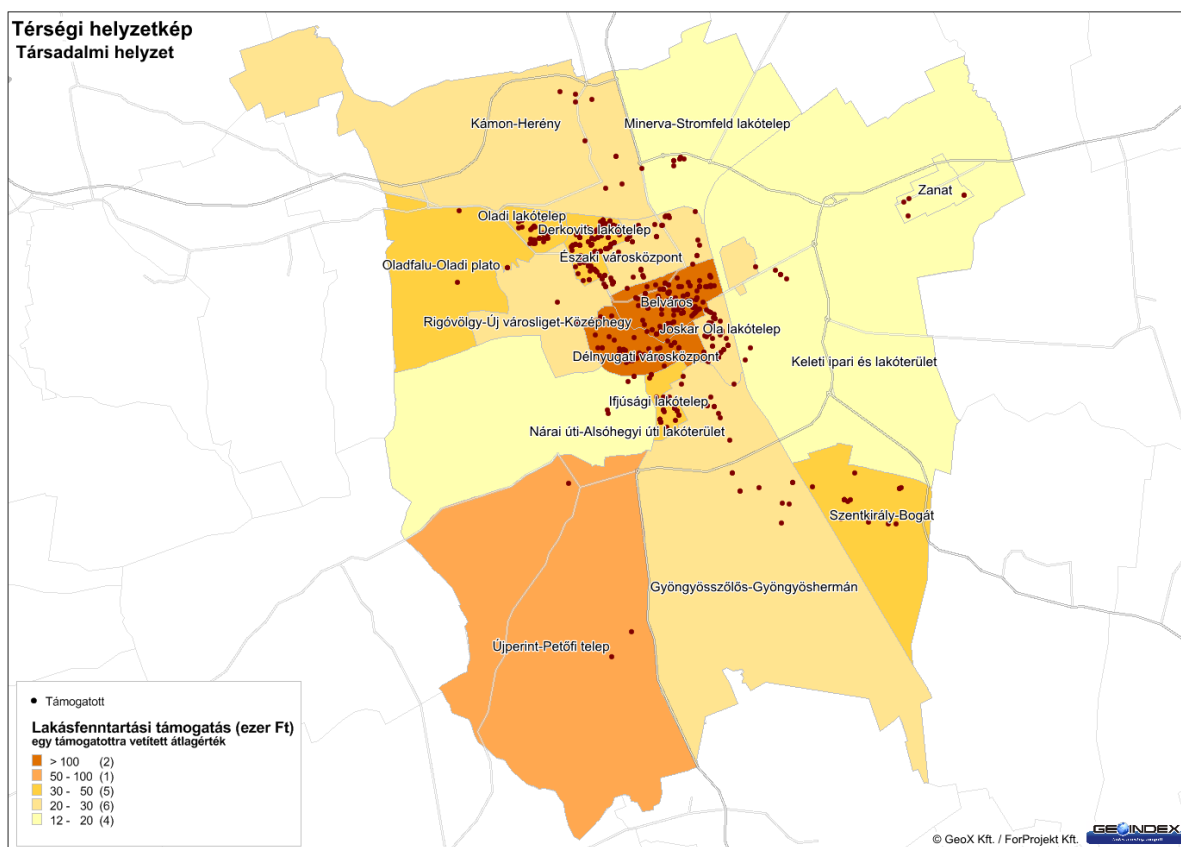

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások (villanyáram, víz, gáz, távhő, csatornadíj, szemétszállítás díja, lakbér, albérleti díj, lakáscélú pénzügyi kölcsön, közös költség, tüzelő) viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

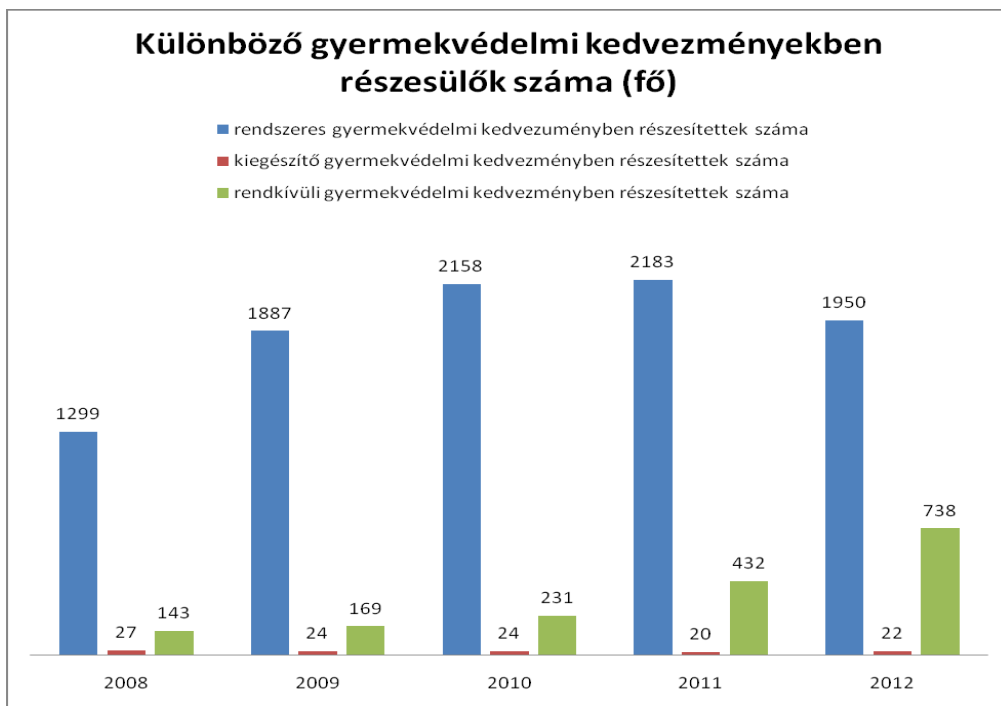
⁸ Szombathely Szociális Térképének összefoglalója 2010-2011.

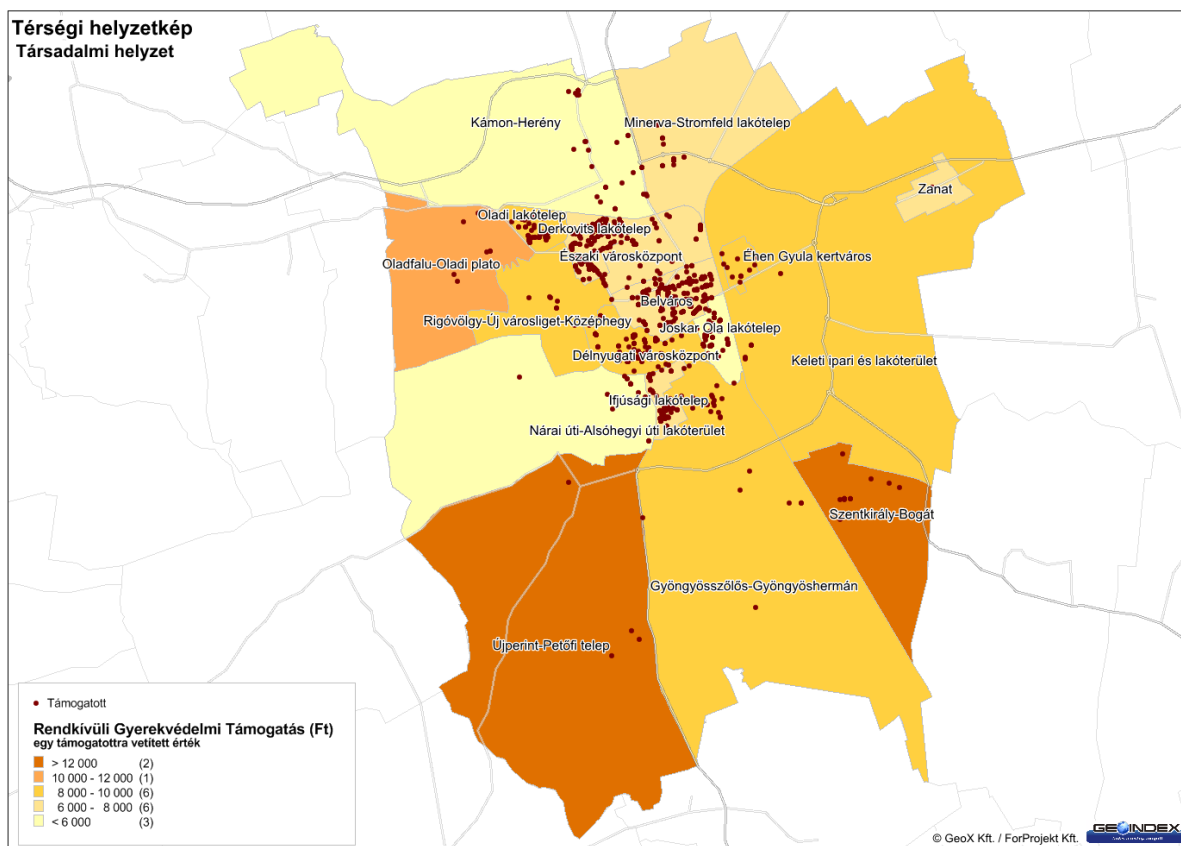
2013 októberében az összes segélyezett 85%-a valamilyen típusú (alanyi, normatív) lakásfenntartási támogatásban részesült. Ennek a csoportnak a városrészekben belüli elhelyezkedését a következő térkép mutatja be a támogatottakra vetített átlagos értékkel párhuzamosan.

A következő ábra a különböző típusú gyermekvédelmi kedvezményekben részesülők évenkénti eloszlását mutatja:

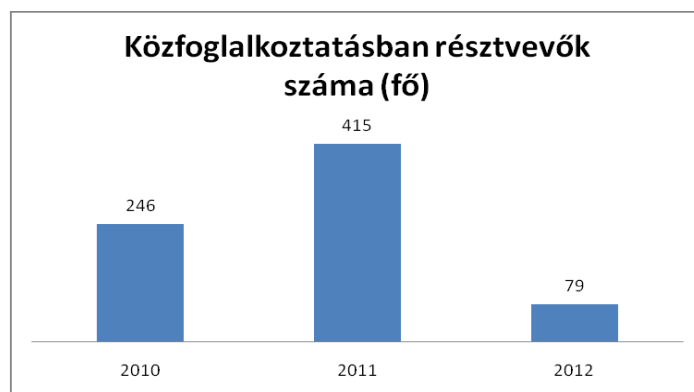
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban a 2013-mas év során összesen 1189-en részesültek⁹. Területi eloszlásuk a következőképpen néz ki:

⁹ A térképek a 2013. novemberi állapot és önkormányzati adatszolgáltatás alapján készültek. 2014. január 1-étől az átmeneti segélyt, temetési segélyt illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást az önkormányzati segély elnevezésű segélyfajta váltotta fel.

Közfoglalkoztatás

Szombathely térségében legnagyobb létszámot igényelt a Nyugat Dunántúli Vízügyi Igazgatóság engedélyezett létszáma is munkához juthatott. 2012-ben emellett még tízen munkáltató alkalmazott 20 főnél több, további hatan 10 vagy több munkanélkülit. Az 1009 fő közül 673-at, 36 szombathelyi szervezet foglalkoztatott. A Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság mellett a SAVARIA REHAB-TEAM Nonprofit Kft., a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság, a Vas megyei Kormányhivatal, a Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona, a Szombathelyi Erdészeti Zrt., valamint a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság is jelentős részt vállalt a közmunkaprogramokban. Ennek ellenére a közfoglalkoztatásban résztvevők szám a következőképpen alakult az elmúlt három év során:

Szombathelyen az elmúlt 15 évben több száz tartós munkanélküli embernek biztosított munkalehetőséget az önkormányzati tulajdonú SAVARIA REHAB-TEAM Nonprofit Kft. A 2012-es évben csak hosszú távú közfoglalkoztatásra pályázott 6 és 8 órás foglalkoztatásban. Összesen 79 fő vett részt a program keretei között, ebből 47 főnek a határozott idő végeztével szűnt meg a munkaviszonya, további 15 főnek pedig sikerült máshol elhelyezkednie.

Közszolgáltatásokkal való ellátottság

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény 152. §-a a települési önkormányzat feladatai között határozza meg az egészségügyi alapellátás körében az alábbi feladatokról való gondoskodást:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról,

melynek Szombathely város önkormányzata intézetének, az Egészségügyi Alapellátó Intézet létrehozásával és feladatainak meghatározásával kívánt eleget tenni.

	Felnőtt háziorvosi szolgáltatások száma ¹⁰	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	43	17
2009	43	17
2010	43	17
2011	41	16
2012	41	16

¹⁰ Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program. 2013. június 19.

Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás érdekében Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata feladat-ellátási megállapodás keretében átadta e feladatot az Országos Mentőszolgálat Nyugat-dunántúli Regionális Mentőszervezetének 2003. január 1. napjával. A központi ügyeleti ellátás a Szombathelyi Mentőállomás épületében működik a Szombathely, Sugár u. 1. szám alatt. A fogászati ügyeleti ellátásról az Önkormányzat az Egészségügyi Alapellátó Intézet útján gondoskodik a Szombathely, Wesselényi u. 4. szám alatti önkormányzati tulajdonú ingatlanban. Szombathely város lakosságának fogászati ügyeleti ellátásán túl szerződés alapján gondoskodik 29 település ellátásáról is.

Egészségügyi szakellátás tekintetében a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház látja el a járó és fekvőbetegeket. A járóbeteg szakellátás számos szakterületet ölel fel, a város határát átlépve akár a megyén kívülről is fogadja a betegeket. A Markusovszky Egyetemi Oktatókórház jelenleg 857 aktív, illetve 464 (ebből 130 a szentgotthárdi telephelyen) krónikus, összesen 1321 ágygal, 28 osztályon és 8 részlegesen működik. Az aktív dolgozói létszám jelenleg Szombathelyen 1505 fő. Széles spektrumú diagnosztikai szolgáltatásokkal áll a betegek rendelkezésére. A fekvőbeteg osztályok szívsebészeti, transzplantációs és égési osztály kivételével a hazai orvosi ellátás teljes spektrumát nyújtják. A több mint százféle speciális szolgáltatást nyújtó szakambulanciát, szakrendelést felkereső betegek forgalma naponta 3200 orvos-beteg találkozást jelent. A betegeket a Megyei Rendelőintézetben és a fekvőbeteg osztályok ambulanciáin (53 szakrendelésen, 77 szakambulancián, 6 gondozóban és 24 diagnosztikus egységben) fogadják. A kórházat is érintő ún. tömbösítés, mint új struktúra, várhatóan rugalmasabb lehetőségeket kínál a folyton változó ágyszükségletek kielégítésére. Szombathelyen az ágykihasználás 69,8 % volt, a megye egészében 76,0%. Az országos mutató megegyezett a megyei arányszámmal. Szombathelyen tízezer lakosra 150 ágy jutott, mely a nagyobb területre kiterjedő ellátási kötelezettség miatt 2,1-szer magasabb volt a megyei, valamint az országos átlagnál.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. 2011.március 1-jét követően önkormányzati ápolási díj megállapítására Szombathely Megyei Jogú Városban nincs lehetőség. 2012. december 31. napján 228 fő részesült ápolási díjban, ebből 20 fő, akinek még önkormányzati ápolási díj van megállapítva.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A 2012-ben hatályos szociális rendelet értelmében közgyógyellátásra való jogosultság volt megállapítható annak a kérelmezőnek, ahol az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg egyedül élő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét (71.250,- Ft), családban élő esetén a másfélszeresét (42.750,- Ft), s a gyógyító ellátás havi költsége meghaladta az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 10%-át (2.850,- Ft) („méltányos” közgyógyellátás).

A közösségi ellátások célja a pszichiátriai vagy a szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése. Szombathely Város közigazgatási területén ellátási szerződés alapján a pszichiátriai betegek közösségi ellátását a Szombathelyi Egyházmegyei Karitásztól által működtetett Szikla Községi Pszichiátriai Gondozó végzi. 2012-ben összesen 83 fő (2011-ben 93 fő) részesült közösségi pszichiátriai gondozásban.

A szenvedélybetegek közösségi ellátását 2004-től a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján a Szombathelyi Egyházmegyei Karitásztól által működtetett Rév Szendélybeteg Községi Gondozó biztosítja, mely 2009. január 1-től, egy szolgálatként működik Szombathelyen és Kistérségében. A szolgálat 2012. január 1-étől 40 fő ellátására nyert 3 éves pályázatot a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal támogatásával.

Szombathely város közigazgatási területén a családsegítést a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. A családsegítés egyéni, csoport és közösségi szociális munka keretében történik, az egyik legnagyobb számban igénybe vett szolgáltatás. A családsegítő szolgálatoknál 2012 során 2132 kliens fordult meg, ebből 759 fő új kliens volt. A kliensforgalom 17.195 volt. Az intézményt felkereső családok életében felmerülő jellemző problémák az anyagi, a foglalkoztatással, a munkanélküliséggel kapcsolatos problémák, információs, illetve az ügyintézési nehézségek voltak.

A 2010-2012 között Szombathelyen szociális ellátást végző intézmények együtt dolgoztak a szolgáltatásfejlesztési tervekhez kapcsolódó együttműködések kialakításában. Ennek eredményeképpen az alapszolgáltatások összekapcsolási modelljének kidolgozására is vállalkoztak az intézmények. A város önkormányzata, a Regionális Szociális Forrásközpont Nonprofit Kft., a SAVARIA-REHAB TEAM Nonprofit Kft., a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat és az Egyesített Bölcsődei Intézmény közös pályázatot nyert el, melynek megvalósítása 2015. október 31-én ér véget. A projekt célja a Szombathelyen működő szociális és gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, működési hatékonyságának javítása, az alapszolgáltatások funkcionális összekapcsolásának kialakításával.

Infrastruktúra

A város infrastrukturális szempontból ellátatlan területeit a következő táblázat foglalja össze:

	Azon utcák, ahol részben, vagy egészben nem található	A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma az utcában (fő) óvoda és ált. iskola	A városrész(ek) nevei, ahol az utcák találhatóak
Közvilágítás	Síp u., Rigóvölgyi u., Áprily L. u., Tátika u., Sárd-ér u., Határőr u., Kéthly A. u., Saághy u., Csók I. u., Németh L. u., Tulipán u., Dob u., Szinese Major, Hatház u., Bogáti Fasor, Bádofa u.	0	Felső-hegy, Sallai telep, Iparterület, Gyöngyöshermán, Kámon, Herény, Oladi kertváros, Szinese Major - külterület, Ipartelep, Bogát, Szentkirály
Szennyvíz-csatorna	11-es huszár út (Az Öntő és a Munkácsi M. u. közötti szakaszon 20 ingatlant érint) MÁV Hatházak Tinódi S. u.	5 fő	

	Szent Gellért és az Őrség u.		
Gáz	Gazdag Erzsí utca Apáczai Csere János utca Dolgozók útjától kifele a városból Rigóvölgyi út Csaba utca 2-4-6	0	Oladi kertváros Iparterület
Pormentes út	Síp u., Rigóvölgyi u., Határőr u., Kéthly A. u., Sággy u., Csók I. u., Németh L. u., Tulipán u., Dob u., Szinese Major, Hatház u., Bogáti Fásor, Bádónfa u.	0	Felső hegy, Gyöngyöshermán, Kámon, Herény, Oladi kertváros, Szinese Major - külterület, Ipartelep, Bogát, Szentkirály

Esélyegyenlőség a közoktatásban

Bölcsődék, családi napközök

Szombathely Megyei Jogú Város területén jelenleg 9 bölcsőde és 2 családi napközi működik. Az elmúlt években három bölcsőde került felújításra (Csicsergő, Meseház és Napraforgó Bölcsőde), valamint több intézményben került sor akadálymentesítésre. Az aktuális fejlesztési igények közül a Csodaország Bölcsődében és a Százszorszép Bölcsődében teljes körű felújítás, épületenergetikai és építészeti megújítás szükséges, amelyek előzetes becsült költségigénye összesen bruttó 150 forint. A férőhelyek bővítése érdekében indokolt egy új bölcsőde létrehozása is, amelynek helyszíne lehet a MÁV Széll Kálmán utcai utcában álló üres, korábban óvodai célokra is használt ingatlanja. Az épület szerkezete, beosztása jelenlegi állapotában megfelelő egy 36 férőhelyes bölcsőde kialakításához, azonban az épület teljes körű felújítást igényelne. Ennek előzetes becsült költsége bruttó 60 millió forint. A bölcsődén túl a városban, elsősorban a belváros, valamint a déli, dél-keleti városrész környezetében, közeli zöldfelület eléréssel indokolt összesen 2 új családi napközi létrehozása. Ezek lehetséges helyszíne az önkormányzat tulajdonában álló, kiadatlan nagyobb bérlakások közül kerülhetne ki. A két új, összesen 14 férőhelyes családi napközi előzetesen becsült költsége bruttó 50 millió forint. A teljes bölcsődei intézményrendszer további fejlesztésének fontos eleme az EU szabványoknak megfelelő udvari játszóhelyek kialakítása, az ehhez szükséges szabvány játékok beszerzése, amelynek becsült költsége bruttó 20 millió forint. Mindezek alapján a szakterület a 2014-2020 időszakban, a pénzügyi és támogatási lehetőségek függvényében megközelítőleg bruttó 300 millió forint összegű fejlesztési forrást igényel a városban.

Óvodák

A város területén jelenleg összesen 21 óvodai intézmény működik, ahová a gyerekek 43 településről járnak be. Az óvodai férőhelyek száma összesen 2909, a nevelés 113 csoportban zajlik. Helyhiány miatt 2011-ben 3, 2012-ben 4 gyermeket utasítottak vissza – egyikük sem volt hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

Az óvodás gyermekek összlétszámát, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek létszámát, illetve a lemorzsolódottak számát az alábbi ábra¹¹ mutatja be évenkénti bontásban:

¹¹ Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program. 2013. június 19.

Óvodás,iskolás, középfokú oktatásban -hátrányos helyzet, lemorzsolódás

	óvodás gyermek száma	Hátrányos helyzetű gyermek száma	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermek száma	SNI-s gyermek száma	Lemorzsolódott gyermek száma
2008	2730	343	150	50	0
2009	2759	393	166	59	0
2010	2762	458	157	59	0
2011	2808	433	162	56	4
2012	2789	376	164	53	5

A nemzetiségi óvodai nevelés a város három óvodájában, (a Pipitér és a Napsugár Óvodákban a német, a Mesevár Óvodában a horvát) biztosított a szülők igénye alapján. A nemzetiségi iskolai nevelést-oktatást Szombathelyen a Reguly Antal Általános Iskola (német) és a Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (horvát) biztosítja.

A 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeit az Aranyhíd Nevelési - Oktatási Integrációs Központ – Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Speciális Szakiskola látja el. 2004. augusztus 1-én jött létre a Korai Fejlesztő Központ és Micimackó Óvoda, valamint a Frim Jakab Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola jogutód intézményeként. Feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátása 0 éves kortól, a tankötelezettség befejezéséig, illetve a szakma megszerzéséig, a Köznevelési Törvény előírásai szerint. Az intézmény két telephelyen működik; a székhelyintézmény a Dózsa György. u. 6. szám alatt, ahol a tanulásban és értelmileg akadályozott tanulók általános iskolai oktatása, valamint szakiskolai képzésük zajlik. Ezen intézményrészben működik a fejlesztő iskolai oktatás is. Ezen oktatási formában résztvevő tanulóink száma is folyamatosan emelkedik; az elmúlt tanévben 8 fő, az idei tanévtől 9 fő vesz részt ebben az oktatási formában. A telephely intézmény a Pázmány P. krt. 26/b. szám alatt működik, ahol a korai fejlesztés, a pedagógiai szakszolgálat, valamint a szegregált óvodai csoportok tevékenykednek. Az intézménnyel egy épületben lévő többségi óvoda felvállalta az integrációs óvoda szerepét, kikkel az együttműködés évek óta magas színvonalon valósul meg. Az Intézmény tevékenysége tovább bővült a városi integrációs hálózat működtetésével. Kollégáik a város többségi bölcsődéiben, óvodáiban, általános és középiskoláiban ezt a tevékenységet magas óraszámokban végzik. A szolgáltatást igénybevevők köre folyamatosan bővül, egyre több gyermek, tanuló, fiatal szorul rá a speciális megsegítésre. Az elmúlt tanévek során fokozatosan bővült az általuk működtetett iskolapszichológusi hálózat igénybevevőinek száma is. Logopédusaik körzetben látják el a város óvodáiban, és általános iskoláiban a rászoruló gyermekek fejlesztését.

A Micimackó óvodában szegregált csoportokban fogyatékos típusa alapján kerülnek be a gyerekek (Bagoly csoport - konduktív terápiát alkalmazó, mozgássérült gyerekeket ellátó csoport, Tigris csoport - beszédjavító óvodai csoport, Malacka és Zsebibaba csoport - értelmi fogyatékos és halmozottan sérült gyerekeket ellátó csoportok).

Emellett az intézmény integrált óvodai elhelyezést biztosít az enyhébb részképesség-zavaros illetve beszéd-fogyatékos gyerekek a normál óvodai közösség húzóerejében és a központ szolgáltatásaiban egyaránt részesülhetnek.

Az iskolai tagozaton a sajátos nevelési igényű tanköteles korú tanulók nappali rendszerű általános műveltséget megalapozó iskolai oktatása folyik. A tanulásban akadályozott gyermekek számára nyolc

évfolyamon, 4 évfolyamon összevont tanulócsoporthoz az értelmileg akadályozott gyermekek, 1 tanulócsoporthoz pedig az autista tanulók nevelése - oktatása zajlik. A 9- 10. évfolyamon az előkészítő szakiskolai képzés folyik, mely a 2005/2006- os tanévtől a speciális szakiskolai képzéssel bővült. A jelenleg oktatott szakmák: dísznövénytermesztő, sütőipari munkás, adatrögzítő, szövött-tárgy készítő, a szakképzés a város szakképzést nyújtó intézményeinek együttműködésével zajlik. Jelenleg a Herman Ottó és Élelmiszeripari Szakközépiskolákkal végzik a súlyosan-halmozottan sérültek fejlesztő iskolai oktatását. A beszédhibás tanulók részére a logopédia foglalkozások az iskolán belül megoldottak, valamint a helyben zajlik a gyógytestnevelés is. Délutánonként az általános iskolások tanítási időn kívüli ellátása, felügyelete, szervezett foglalkoztatása, korrepetálása, az iskolai munkára való szakszerű felkészítése 5 napközis csoportban történik. A napközis csoportokban a kulturális és szabadidős foglalkoztatások is biztosítottak.

Óvoda	Az épület állapota alapján esetlegesen szükséges fejlesztések
ARÉNA ÓVODA /Aréna u. 8./	Teljes felújítást igényel az épület.
BARÁTSÁG ÓVODA /Barátság u. 24./	Részleges felújítást igényel az épület, és az épületet bővíteni szükséges. (tornaterem hozzáépítéssel, tetőfelújítás, fűtéskorszerűsítés, padló- és burkolatcsere)
BENCZÚR ÓVODA / Benczúr Gy. U. 2./	Teljes felújítást igényel az épület. (az épület süllyed)
DONÁSZY M.ÓVODA /Losonc u. 3./	Az elmúlt 5 évben az épület teljes felújítása megtörtént. (2012-ben lezárult pályázat, 48 millió Ft összköltségű fejlesztés történt)
GAZDAG E.ÓVODA / Krúdy Gy. U.2./	Az épületet bővíteni szükséges. (tornaterem hozzáépítéssel)
HÉTSZÍN VIRÁG ÓVODA / Bem. J. u. 33./	Teljes felújítást igényel az épület.
JÁTÉKSZIGET ÓVODA /Győzelem u. 1/a./	Az épület teljes felújítása folyamatban van. (134 millió Ft összköltségű felújítás)
KÖRÖSI ÓVODA / Körösi Cs. S. u. 7./	Részleges felújítást igényel az épület, és az épületet bővíteni szükséges. (tornaterem kialakítása hozzáépítéssel, akadálymentesítés, belső burkolatcsere, földszinti vizesblokk felújítása)
MARGARÉTA ÓVODA / Margaréta u.1./	Részleges felújítást igényel az épület. (külső hőszigetelés, homlokzati felújítás, bejárat előtti területen aszfaltcsere, műkö lépcső, belső helyiségekben burkolatok cseréje)
MAROS ÓVODA / Maros u. 17/b./	Az épületet bővíteni szükséges. (tornaterem hozzáépítéssel)
MESEVÁR ÓVODA / Gagarin u. 10. /	Az épület teljes felújítása folyamatban van. (108 millió Ft összegű felújítás)

MOCORGÓ ÓVODA / Váci M. u. 5. /	Az elmúlt 5 évben az épület teljes felújítása megtörtént. (2010-ben lezárult pályázat, 61 millió Ft összköltségű fejlesztés történt)
NAPSUGÁR ÓVODA /Pázmány P. Krt. 26/a./	Részleges felújítást igényel az épület. (tető és homlokzat felújítása, fűtőkorszerűsítés, parkettacsere, kerítés felújítása)
PIPITÉR ÓVODA / Bem József u. 9/c.	Részleges felújítást igényel az épület. (teljes nyílászáró-csere, fűtőkorszerűsítés)
SZIVÁRVÁNY ÓVODA /Deák F. u.39/a.	Részleges felújítást igényel az épület. (tető és homlokzat felújítása)
SZŰRCSAPÓ ÓVODA /Szűrcsapó u. 43./	Az elmúlt 5 évben az épület teljes felújítása megtörtént. (2011-ben lezárult pályázat, 76 millió Ft összköltségű fejlesztés történt)
VADVIRÁG ÓVODA / Selmec u. 2./	Részleges felújítást igényel az épület, és az épületet bővíteni szükséges. (tornaterem kialakítása, könnyű szerkezetes épületrész teljes felújítása, régi épület külső felújítása)
WEÖRES S. ÓVODA /Márton Á. U. 58./	Teljes felújítást igényel az épület, és az épületet bővíteni szükséges. (bővítés, tetőtér-beépítés, tornaterem és új csoportszobák kialakítása, meglévő épületrész felújítása, akadálymentesítés)
Aranyhíd Nevelés-Oktatási Integrációs Központ MICIMACKÓ ÓVODA	nem önkormányzati tulajdonú óvoda
BRENNER.J.ÓVODA	nem önkormányzati tulajdonú óvoda
PERINTPARTI SZÓ- FOGADÓ WALDORF ÓVODA	nem önkormányzati tulajdonú óvoda

Szombathely 21 óvodájából az elmúlt évek során 5 óvoda esett át jelentős méretű felújításon, bővítésen, illetve került támogatásra. A felújítással érintett óvodák közül 2 intézményben jelenleg zajlik a fejlesztések megvalósítása (Játéksziget Óvoda, Mesevár Óvoda). A fennmaradó óvodák egy része teljes felújításra szorul, míg bizonyos intézmények esetében részleges felújításra lenne szükség (nyílászárók cseréje, homlokzati felújítás, tornaterem kialakítása, stb.) A 2014-2020 időszak során - a pénzügyi és támogatási lehetőségek függvényében - bruttó 600-800 millió forintot javasolt a szakterület fejlesztéseire fordítani.

Általános iskolai oktatás

Az általános iskolás tanulók száma a 2012/2013-mas tanévben összesen 6063 volt, ebből 3226-an alsó tagozatra, 2837-en pedig felső tagozatra jártak. Az oktatás 14 államilag fenntartott intézményben és 5 nem állami fenntartású (egyházi vagy alapítványi) intézményben zajlik.

Az általános iskolák 2013/2014-es tanévi tanulólétszámát, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók számát az alábbi táblázat foglalja össze:

Az általános iskolás tanulók összlétszámát, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek létszámát, illetve a lemorzsolódottak számát az alábbi táblázat¹² mutatja be évenkénti bontásban:

Intézmény neve	Tanulólétszám az intézményben		
	Összesen	HHH	SNI
ARANYHÍD Nevelési-Oktatási Integrációs Központ	294	53	294
Szombathelyi Bercsényi Miklós Általános Iskola	380	46	73
Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskola	378	54	22
Dési Huber István Általános Iskola	282	39	27
Gothard Jenő Általános Iskola	638	4	23
Szombathelyi Reguly Antal Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola; Reguly Antal Nationalitäten Grundschule, Steinamanger	247	6	15
Oladi Általános Iskola, Középiskola és Szakiskola Nyitra Utcai Általános Iskolája	204	4	2
Oladi Általános Iskola, Középiskola és Szakiskola (Simon István Utcai Általános Iskolája)	422	16	27
Paragvári Utcai Általános Iskola	697	27	13
Szombathelyi Neumann János Általános Iskola	498	16	20
Szombathelyi Reguly Antal Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola; Reguly Antal Nationalitäten Grundschule, Steinamanger	247	6	15
Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	387	32	29
Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola 9700 Szombathely, Rákóczi F. u. 27.	254	0	1
Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola 9700 Szombathely, Zrínyi Ilona u. 10.	411	5	11

¹² Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program. 2013. június 19.

	Általános iskolás gyermekek száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	SNI-s gyermekek száma	Lemorzolódott gyermekek száma
2008/2009	6534	720	283	305	61
2009/2010	6463	920	338	348	69
2010/2011	6025	1093	361	368	83
2011/2012	6011	1015	347	411	72
2012/2013	6063	951	309	426	n.a

Középfokú oktatás

A 2012/2013-mas tanévben nappali tagozaton összesen 8272 fő tanult középfokú oktatási intézményekben. A HH-s tanulók létszáma 615 fő (7,4%) volt, a HHH-sok összesen 67-en voltak (0,8%). A sajátos nevelési igényű gyerekek száma 149 volt.

Az középiskolai tanulók összlétszámát, a hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek létszámát, illetve a lemorzolódottak számát az alábbi táblázat¹³ mutatja be évenkénti bontásban.

	Középfokú oktatásban részesülő gyermekek száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	SNI-s gyermekek száma	Lemorzolódott gyermekek száma
2008/2009	8145	480	91	33	159
2009/2010	8669	643	113	37	201
2010/2011	8627	771	90	83	240
2011/2012	8871	760	104	128	299
2012/2013	8272	615	67	149	n.a

¹³ Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program. 2013. június 19.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai, iskolai ellátása

Az állami fenntartású oktatási intézményekben a sajátos nevelési igényű tanulók, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai ellátása a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosított. A sajátos nevelési igényű tanulókkal fejlesztő pedagógusok, valamint az Aranyhíd NOIK gyógypedagógusai foglalkoznak. A tanulási nehézséggel küzdő tanulókat az osztálytanítók és szaktanárok fejlesztik, korrepetálják. A pedagógusok fokozott figyelmet fordítanak a rászoruló tanulóakra, indokolt esetekben egyéni bánásmódot alkalmaznak.

A nem állami fenntartású oktatási intézmények közül például a Waldorf pedagógia integráltan foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek iskolai ellátásával. A Reményik Sándor Evangélikus Általános Iskola a hátrányos helyzetű tanulók eredményességének javítása érdekében felzárkóztató foglalkozásokat tartanak, korrepetáláson és a tanulást segítő programjaikon segítik az arra rászorulókat. Az osztályfőnökök munkáját gyermekvédelmi-felelős segíti. A szülőkkel közvetlen kapcsolatot tartanak, és szakképzett gyógypedagógus foglalkozik az SNI-s tanulókkal. A Brenner János Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium pedig a hátrányos helyzet enyhítésére ingyenes tankönyvtámogatással és étkezési támogatással segíti a rászoruló családokat. A Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnázium is lehetőséget biztosít korrepetálásra és egyéni konzultációkra.

Szombathely Megyei Jogú Városban a 21 óvodában 12 fő gyógypedagógust alkalmaznak, az állami fenntartású oktatási intézményekben a gyógypedagógusok létszáma 73,5 fő, gyermekvédelmi felelős 24 fő, iskola-pszichológus 3 fő áll alkalmazásban. Az állami fenntartású oktatási intézményekben valamennyi sajátos nevelési igényű tanuló számára biztosított az állapotának megfelelő rehabilitációs foglalkozás, amelyet részben az Aranyhíd Nevelési - Oktatási Integrációs Központ utazó szakember hálózata, részben az Aranyhíd NOIK gyógypedagógusainak szakmai irányítása mellett az iskolák fejlesztő pedagógusai látják el. A 2012/3012. tanévben az Aranyhíd NOIK-ban foglalkoztatott 3 fő pszichológus biztosítja az óvodák, általános- és középiskolák számára az iskolapszichológiai ellátást. A köznevelési törvény a 2013/2014. tanévtől meghatározza az intézményekben alkalmazandó pszichológusok létszámát.

A nem állami fenntartású oktatási intézmények közül a Brenner János Általános Iskola esetén az SNI-s tanulók felzárkóztatását fejlesztő pedagógus végzi. A Reményik Sándor Evangélikus Általános Iskolában 3 gyógypedagógus segíti a munkát, akik az Aranyhíd Nevelési-Oktatási Integrációs Központ munkatársai.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ adatközlése alapján hátrányos megkülönböztetés, szegregáció az oktatás, képzés területén a szombathelyi intézményekben nem tapasztalható. Minden gyermek, tanuló számára képességének, sajátos helyzetének megfelelően biztosított a hozzáférés lehetősége a nevelés-oktatás valamennyi területén. Valamennyi iskolában biztosított a tanulók számára a korrepetálásokon, szakkörökön, tehetséggondozó foglalkozásokon való részvétel lehetősége.

Emellett a nevelési-oktatási intézmények kiemelt figyelmet fordítanak a hátrányok kiegyenlítésére. Rendszeresen szerveznek az érintett tanulók számára programokat. A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók számára a fejlettségi állapotuknak, fogyatékoság-típusuknak megfelelő ellátás biztosított a városban a korai fejlesztéstől a szakképzés megszerzéséig, szükség esetén szegregált formában.

A hátrányos helyzetű, rászoruló tanulók hátránykompenzáló juttatása a versenyezetésben

való hozzájárulás, a versenydíjak kifizetésével. Az osztály és iskolai kirándulások költségeinek enyhítése, vagy teljes átvállalása. A nyári táborok költségeihez való hozzájárulás. Karácsonykor étkezési utalvány biztosítása a nagycsalásos gyermekeknek. Hátrányos helyzetű tanulók eredményességének javítása érdekében felzárkóztató foglalkozások tartása, korrepetálás és tanulást segítő programok is segítik az erre rászorulókat. Amelyik iskolatípusban magasabb az SNI-s gyermekek száma ott, szakképzett gyógypedagógust alkalmaznak. Segítik a tanulókat egyéb szociális pályázati lehetőségek igénybe vételében.

Pozitív diszkrimináció, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Az Önkormányzat tanulmányi ösztöndíj rendszere a jó tanuló, de nehéz helyzetben levő szombathelyi lakosú általános és középiskolás gyermekek, fiatalok anyagi helyzetét hivatott segíteni. Az Önkormányzat a mindenkor költségvetési lehetőségek ismeretében biztosít forrást az ösztöndíjakra.

Az Önkormányzat által kezelt PETZ ösztöndíjak háttérét Petz Gyula szombathelyi mérnök hagyatékából 2005-ben létrehozott alap fedezi. Az ösztöndíjat évente 10 általános és 10 középiskolás tanuló nyerheti el.

Szombathely önkormányzata a BURSA ösztöndíjprogramhoz való csatlakozással mind a szakmához jutást, mind a felsőfokú tanulmányok elvégzését segítő ösztöndíjba részesítheti az arra rászoruló fiatalokat. Az Önkormányzat a 425/2012. (X.31.) Kgy. számú határozattal 2013. évre vonatkozóan is csatlakozott az Ember Erőforrások Minisztériuma által elindított „Bursa Hungarica” Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz. Az ösztöndíjpályázatot az Emberi Erőforrások Minisztériuma a szociális helyzetük miatt rászoruló egyetemi és főiskolai hallgatók („A” típusú), valamint felsőoktatási intézménybe jelentkezni kívánó fiatalok részére („B” típusú) hirdette meg. Az „A” típusú pályázat esetén az ösztöndíj időtartama 10 hónap, azaz két félév, a „B” típusú pályázat esetében hat félév. A 2013. évre kiírt pályázati fordulóban összesen 147 db pályázat érkezett papír alapon és elektronikus formában, melyből „A” típusú 140 db, míg „B” típusú 7 db. Előzőeken túlmenően további 11 db pályázat kizárólag elektronikus formában került benyújtásra. A pályázati kiírásban meghatározott feltételeknek az „A” típusú pályázatok közül 109 db felelt meg, a „B” típusú pályázatok közül 6 db. Az iskolák pedagógusai minden lehetőségről értesítik a szülőket, gyermekeket és szükség esetén közreműködnek a szükséges formanyomtatványok kitöltésében, kérelmek megírásában. Tájékoztatást nyújtanak a helyi lehetőségek mellett országos ösztöndíjprogramokról is (pl.: Útravaló elnevezésű program, ahol az anyagi támogatás mellett mentori rendszer is segíti a szociálisan rászoruló gyermekek tanulmányi előmenetelét). Az arra jogosult tanulók esetében az iskola és a diáktotthon által nyújtott pénzügyi ellátásokhoz való hozzáférés és a különböző szolgáltatások igénybe vételének támogatását is segítik a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, egyes iskolák mellett működő alapítványok szociális jellegű ösztöndíjak biztosításával támogatják az arra rászoruló tanulókat.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelési-oktatási munka aktív részeseként segíti a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ugyanakkor aktív és hatékony tagja az észlelő –és jelzőrendszernek. Tevékenységének elsődleges célja a prevenció, azaz munkáján keresztül a gyermekek problémáinak minél korábbi felismerése és minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válásának megelőzése¹⁴.

A Vas megyei Rendőr- Főkapitányság a 2013/2014. tanévre vonatkozóan két pályázati felhívást tett közzé – roma származású fiatalok részére - az alábbi címmel:

1. Pályázati felhívás a középfokú oktatási intézmények első, második vagy harmadik évfolyamán tanuló, roma származású fiatalok tanulmányai eredményes befejezésének elősegítésére és a rendőri pálya választásának ösztönzésére Vas megyében.

¹⁴ Forrás: 2012. évi Ifjúságvédelmi beszámoló

2. Pályázati felhívás a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán jogi, igazgatási, gazdaságtudományi, műszaki vagy informatikai képzési területen tanuló, roma származású fiatalok tanulmányai eredményes befejezésének elősegítésére és a rendőri pálya választásának ösztönzésére.

Első esetben diákotthoni, vagy kollégiumi szállásköltséghez, étkeztetéshez, ruházkodáshoz, tankönyvek költségeihez kaphatnak támogatást a roma fiatalok, valamint tanulmányi átlagtól függően havi 2.000,-Ft összegtől 4.000,-Ft összegig terjedő rendszeres pénzbeli juttatásban részesülhetnek. Míg a második pályázatot elnyert roma származású fiatalok részére a mindenkori diákhitel részarányos összegének folyósítására kerül sor.

Szombathely Megyei Jogú Város Közgyűlése a 2013. április havi ülésén „Szombathely visszavár” elnevezéssel megalkotta felsőoktatási ösztöndíjról szóló rendeletét. A rendeletben foglaltak szerint a pályázati kiírás elkészítése során a műszaki képzés tekintetében a támogatni kívánt szakmák, a hiányszakmánként várhatóan támogatott keretszám meghatározásában, valamint a támogatottak hiányszakmában történő elhelyezkedése érdekében az Önkormányzat együttműködik a város stratégiai cégeivel. Előzőekre tekintettel a Közgyűlés a 188/2013. (IV.25.) Kgy. számú határozatában felkérte a polgármestert, hogy a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata számára stratégiai jelentőségű cégekkel való együttműködési megállapodást készítse el, és terjessze azt a Közgyűlés elé. A megállapodás az Önkormányzattal eddig is együttműködő jelentős cégekkel kerülne határozatlan időtartamra megkötésre.

Az általunk megkérdezett szakértők elmondása szerint néhány évvel ezelőtt még élt egy ösztöndíj formula, amiben volt egy kimondottan roma ösztöndíj, könnyített feltételekkel. Van támogatási lehetősége az önkormányzatnak, de kimondottan ebben a kategóriában megszűnt. Ennek újra bevezetését tervezik. Emellett a hátrányos helyzetű tanulók számára szeretnének elindítani egy tehetséggondozó programot, amelyben feltehetően nagy számba vennének részt roma származású tanulók is.

A roma tanulók arányáról nem készülnek nyilvántartások. A szakértők szerint az átlagosnál magasabb arányban a Dési és az Aranyhíd iskolába járnak roma tanulók. Sok szülő tudatosan kéri, hogy ide írathassa be gyermekét, mert könnyebb az oktatás, és „jobban odaállnak a gyerek mellé”. Sajnos sok jó képességű gyereket is ide íratnak be, itt viszont nem kapnak piacképes tudást, érettségit. Olyan esetről, hogy a tanulók etnikai alapú megkülönböztetésben részesüljenek, egyetlen megkérdezett szakértő sem hallott.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat önkéntesek bevonásával szervezett korrepetálást különböző tantárgyakból. Tervezik, hogy ezt egy egységes rendszeren belül végezzék, szeretnének egy tanodát létrehozni.

A roma népességet célzó programok

A roma népességnél mindazok a veszélyeztetettségi mutatók megtalálhatók, amelyekről a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció¹⁵ a szegénység tekintetében említést tesz. A Koncepció szerint esetükben egy átfogó hosszú távú helyzetjavító program kidolgozására és megvalósítására lenne szükség, ami azonban túlmutat a szociális ellátórendszer kompetenciahatárain és érinti a foglalkoztatás, az oktatás, valamint a közösségi programok szervezésében jelentős szerepkörrel bíró Roma Nemzetiségi Önkormányzat illetékességi köreit is.

¹⁵ Forrás: Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció 2012. évi felülvizsgálata

A Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat a város azon területén, ahol a családok életében jelentkező problémák kumulálódása volt tapasztalható 2005. óta jelentős közösség fejlesztő munkát valósított meg. A közösség fejlesztés szakmai eredményei már jelenleg is tapasztalhatóak, a hátrányos helyzetű, sok esetben elszegényedő családok képessé tévése ezzel a szakmai válasszal és jelentős szakma-, illetve intézményközi együttműködéssel akadályozható csak meg a különböző hátrányok generációról-generációra történő továbbörökítése.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat évek óta együttműködik a HÁROFIT Közhasznú Egyesülettel, jelenleg közös önkormányzati ingatlanban van az irodájuk is (a Kálvária Polgárőr Egyesülettel együtt), a szociális városrehabilitáció akcióterületén. Céljuk egy fiatalokat és időseket egyaránt befogadó közösségi tér kialakítása ugyanitt. A célcsoportokat (romák, mélyszegénységben élők, gyermekek, idősek, nők, fogyatékossgal élők) nem külön, hanem együtt vizsgálva elmondható, hogy a tevékenységük során nem a származást, hanem a rászorultságot tekintik elsődlegesnek. Így gyakran előfordul az ügyfelek között a nem roma származású is. A területen élő hátrányos helyzetű ember nagy többségével kapcsolatban állnak, ismerik a problémáikat, gondjaikat, családi helyzetüket. A gyerekek nagy többségével is van kapcsolat, akik dolgoznak, vagy tovább tanulnak esetleg nem tudnak elhelyezkedni. Rendszeresen járnak családlátogatásra, frissítik a meglévő adatokat.

A HÁROFIT legfőbb tevékenységei:

- közfoglalkoztatás szervezése (jelenleg 27 fő vesz részt benne, tanfolyammal kiegészített program),
- szemléletformáló, egészségre nevelő és életmódprogramok,
- szabadidős programok, felzárkóztatás-korrepetálás, nyári tábor gyermekeknek,
- kapcsolat a szombathelyi Közoktatási Esélyegyenlőségi Fórummal és munkacsoportjaival,
- részvétel az Esély Napon, 2011,
- közreműködés a megyei roma tanulmányi ösztöndíj pályázat lebonyolításában,
- kezdeményezések az Önkormányzat felé (roma diákok tanulását segítő támogatások, közfoglalkoztatás, Roma Nemzetiségi Nap támogatása, szociális felmérés, tanoda létesítése és helyiségügyek, stb.)

Nehézséget jelent projektek esetében a jellemzően határozott időtartamú támogatás. Az Egyesület folyamatosan pályázik újabb támogatásokra, de a célcsoport szempontjából mindenképpen fontos lenne a folytonosság, különösen a foglalkoztatás területén.

A HÁROFIT egyik kiemelt célcsoportját a gyerekek alkotják. Céljuk egy tanoda létrehozása, kész programmal rendelkezzen erre, de egyelőre nem találnak hozzá megfelelő pályázati kiírást, támogatót. A korábbi önkéntesek által végzett korrepetálások egy idő után megszűntek. Emellett már családsegítő tevékenységet is végeznek, az önkormányzati intézményektől függetlenül. Adományokat gyűjtenek, hirdetik magukat, fenn vannak az interneten, évente kétszer kapnak nem pénzbeli juttatást, pl. tűzifa, ruha. Saját maguk is hajtanak fel szponzorokat.

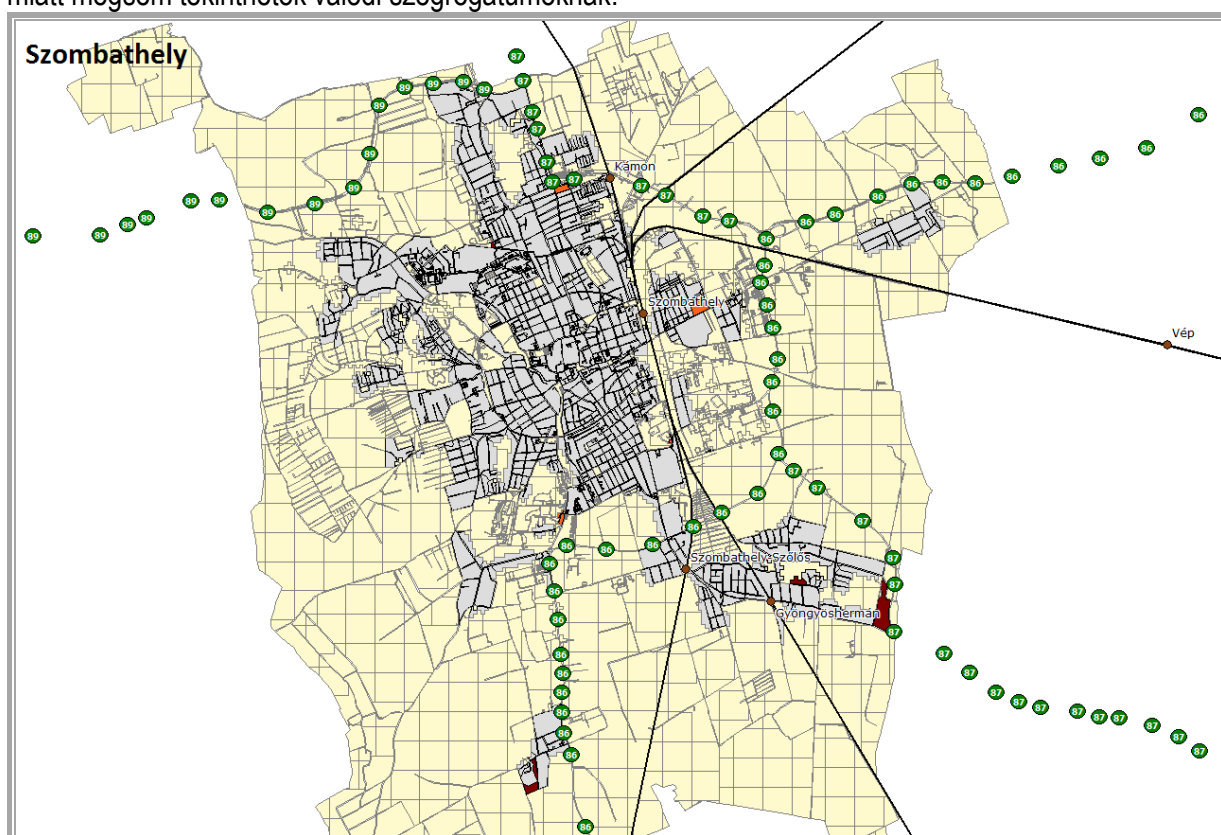
A partnerség a települési önkormányzattal és intézményeivel megfelelő. Az Önkormányzat támogatja a más szervezetekkel (állami, egyházi, civil) való kapcsolatépítést is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program kiemeli, hogy a városban nem ismert a roma népesség tényleges száma, aránya. Fejlesztési lehetőségként a Program egy szociológiai felmérés elkészítését javasolja. Ezen kívül fontos hiányosság, hogy nincsen együttműködési megállapodás a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a Türr István Képző és Kutató Intézet között. A feladat pótlásának kijelölt felelőse a Roma Nemzetiségi Önkormányzat és a HÁROFIT Egyesület, határideje 2013. december 31-e.

3.2. Anti-szegregációs terv

3.2.1. Szegregátumok, illetve szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása és a lehatárolt területek helyzetének elemzése

A Központi Statisztikai Hivatal a város rendelkezésére bocsátotta a 2011-es népszámlálási adatok alapján elkészített települési kartogramot, amely jelzi, hogy mely területek tesznek eleget a szegregátum kritériumainak, vagyis ahol a szegregációs mutató 50%, illetve a fölötti értéket vesz fel. A térkép azt is mutatja, hogy melyek azok a területek, ahol a szegregációs mutató 40 % feletti, az ilyen területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak. (Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-39% = szürke, 40-49%=narancs, 50-100%=barna). A térkép olyan területeket is megjelenít, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján a városban nincs szegregátumnak minősített terület. Azonban vannak olyan ingatlanok, illetve kisebb területek, ahol nagyobb számban és koncentrációban élnek együtt hátrányos helyzetű emberek. Vannak területek, amelyek szociális és környezeti szempontból problémásnak tekinthetők.

Ezek közül kiemelendő a Körmendi úttól nyugatra eső terület. A területen belül is különösen problémásnak tekinthető a Körmendi u. 38-40, a Győrffy u. 5-7, 18-20, 33-35 számú házakban lakók életkörülményei. A területen számos alacsony komfortfokozatú lakás van, a városi átlagot meghaladóan részesülnek szociális támogatásban. A területen a városi átlagnál jóval magasabb a roma lakosság aránya. Az területen a Körmendi út mentén rehabilitációs program indult meg, melynek célja, hogy megszüntesse a szegényebb lakosság koncentrációját.

Vannak olyan problémás önkormányzati tulajdonú ingatlanok, ahol teljes felújítást igénylő rossz fizikai állapotú épületekben koncentrálnak nagyszámú halmozottan hátrányos helyzetű népesség: ilyenek a Károly Róbert u. 1., Dr. Szabolcs Zoltán u. 1., Paragvári u. 86. Az említett ingatlanokban minden egyes helyen kb. 100 lakás van, ami összesen kb. 300 lakást jelent.

A város más területein elszórva található szegényebbek által lakott, alacsonyabb komfortfokozatú lakóterületek. Ezek valójában nem szegregált lakóterületek, hanem egy-egy épület tekinthető problémásnak, melyek szétszórva találhatóak a városban. E lakóépületekben többnyire önkormányzati szociális bérlakások vannak.

A korábbi Anti-szegregációs Terv¹⁶ által lehatárolt akcióterület (Körmendi, Óperint Szabadságharcos, Győrffy I. utcák és környékük) az egyetlen nagyobb kiterjedésű „problémás” rész a városban, azonban ezekből az önkormányzati bérlők kiszorítása megkezdődött (pl. bontások történtek a Jáki u. 2-4, Körmendi utca 38., Jáki utca 1. számok alatt, illetve nincsenek új beköltözések a Győrffy I. utcába). Emiatt a SZOVA zrt. bérleménykezelő munkatársai sokkal kevesebb gondot érzékelnek, mint néhány évvel korábban, azonban általánosan érzékelhető a lakók életszínvonalbeli romlása. A 2008-as Antiszegregációs tervben bemutatott tömbök helyzetét részletesen vizsgáltuk, az alábbi táblázatban röviden összefoglaljuk az adatfelvétel időpontjában jellemző állapotokat:

A terület címe / Városrész	Rövid jellemzés
11-es Huszár út 198. / Minerva-Stromfeld lakótelep	Az itt található 7 lakásból jelenleg 6-ban laknak. A lakások fatüzelésűek, komfort nélküliek. A háztartások nagyon alacsony jövedelemmel rendelkeznek.
Gárdonyi utca 1. / Északi városközpont	A 12 lakásból 11-ben laknak jelenleg. Ebből 7 lakásban szociális szálláshasználók laknak. Nincs nagy fluktuáció, nagy részük rég óta itt lakik. Fatüzelésű lakások, szobakonyhások, komfort nélküliek, gyakran van szükség karbantartásra.
Győrffy I. u. 1., 3., 7., 18-20., 33., 35. / Délnyugati városközpont	Összesen 46 db bérlakás található ezekben a házakban. Hosszú távon a kiürítés a cél, az elmondások alapján a környék sokkal nyugodtabb, mióta csökken az önkormányzati bérlők száma. A Győrffy utcába már senkit sem költöztethetnek be önkormányzati rendelet alapján. 1. sz.: társasház, 2 önkormányzati bérlakás van benne, meg egy garázs. Egyikben laknak csak. 3. sz.: társasház, egy önkormányzati lakásban laknak még. 7. sz.: 3 család lakik még. 18-20. sz.: 13 éve lett felújítva, még 4-4 család lakik itt, korábban problémás ház volt, de sokan lettek kilakoltatva, vagy hátralék miatt elmennek. 33. és 35. sz.: további 3-3 család.
Győzelem u. 2.,3.,5. és Bogát Major / Szentkirály-Bogát	Magánkézben lévő ingatlanok. Régi cselédlakások, komfort nélküliek, a város leginkább szegregált területe. Jellemzően a bérlakás-rendszerből kiszorult lakók itt kötnek ki, ahol még kiszolgáltatottabb helyzetben, még rosszabb lakáskörülmények között találják magukat (a rossz körülményekhez képest irreálisan magas bérleti díj, nincsenek bejelentve a lakók, zsúfoltság jellemző, a lakók

¹⁶ Antiszegregációs terv 2008. Készítette: SAVARIA REHAB-TEAM Szociális Szolgáltató és Foglalkoztatási Kiemelkedni Közhasznú Társaság

	kizsákmányolása feltételezhető).
Jáki u. 2-4. / Délnyugati városközpont	Lebontásra került.
Jáki u. 37. / Nárai úti-Alsóhegyi úti lakóterület	Mind a 13 lakás komfort nélküli, kiürítési terv alatt vannak, lebontásra fog kerülni. 6 családot érint a költözés, ők cserelakást fognak kapi. 4 lakó szociális szálláshasználó.
Károly Róbert u. 1. / Ifjúsági lakótelep	Korábban munkásszálló, majd Fiala Házak Otthona volt, teljes mértékben önkormányzati tulajdonban van. A három korábbi FHO közül a legnyugodtabb ház, a szakértők elmondása alapján nem tekinthető problémásnak.
Körmendi u. 5., 9., 14., 20., 32., 88. / Délnyugati városközpont és Nárai úti-Alsóhegyi úti lakóterület	A Körmendi u. 88. sz. kiürítésre fog kerülni, ez 4 családot érint. Az összes többi lakás komfort nélküli, gáz sincs bevezetve. Összesen kb. 20 család lakik az utcában. A Körmendi út 9. sz. is problémás ház, kizárólag komfort nélküli lakásokkal, rossz állapotban. A Györfy I. utcából és a Jáki u. lebontásra ítélt házaiból is többen költöztek ide. Nem tartozik az akcióterülethez.
Kőszegi u. 44. / Belváros	A 7 lakásból 2 üresen áll. Az 5 lakott lakásban nincsenek különösebb problémák.
Kötő u. 8-10. / Keleti ipari és lakóterület	Már csak 2 szociális szálláshasználó és 1 bérlő lakik itt, korábban voltak kiköltöztetések tartozások miatt. Nagyjából már csak 10 fő lakik itt a 2008-as több, mint 30 fő helyett. Az üres lakások teljesen le vannak pusztítva. Fizikailag nagyon rossz állapotban vannak a maradék lakások is, de a korábbi feszültségek enyhültek, mióta kevesebben laknak. Elképzelhető, hogy felújítják az üres lakásokat.
Óperint u. 18. / Délnyugati városközpont	Az épületen homlokzati felújítást fognak végezni a szociális városrehabilitációs projekt keretén belül, kicserélik a nyílászárókat, leszigetelik a tetőt. Az 52 lakásból jelenleg 35-ben laknak, a becslések szerint 80%-uk roma. A felújítás során a lakóknak nem kell kiköltözni, lakva újítják fel. A szakértők 4 problémásnak nevezhető családról számolt be, akik kapcsán a problémák egyik fő oka a lomizás: hangos és sok hulladék felhalmozásával jár a tevékenység. A többi lakó kérésére kényszerintézkedéssel kitétték őket a házzal szembeni, szintén önkormányzati tulajdonú garázsokból, de lényegében ez sem csökkentette a panaszokat.
Paragvári út 86. / Északi városközpont	Jelenleg a legproblémásabb, legtstigmatizáltabb ház a városban. (Ld. részletesebben alább.) Korábban munkásszállóként, majd Fiala Házak Otthonaként működött (kedvezményes lakásbérleti szerződéseket ajánlottak fel fiatal családoknak), de egyre kevesebben vették igénybe, így végül néhány éve elkezdtek szociális bérlakásokként hasznosítani. A lakások egyszobásak, távfűtések.
Petőfi utca 7., 25., 31., 33., 35. / Belváros	Teljesen önkormányzati tulajdonú a 31-es és a 7-es szám, mindkettőben szociális szállások vannak,

	elszegényedett családokkal. A többi ház társasház önkormányzati tulajdonban, ezekben vannak mindennapi feszültségek. A 25. sz. alatt 4 db önkormányzati lakás van, de csak az egyikben laknak, az önkormányzat hosszú távon szanálni szeretné a ház rossz műszaki állapota miatt. A 33. sz. alatt 5 lakás van, 2 családot nemrég lakoltattak ki magatartásbeli problémák és hátralékok miatt. A 35. sz. alatt két szociális szállás van, sok a gyerek, lomiznak.
Sorok u. 14-16. / Délnyugati városközpont	A korábbi lakóknak nagyjából a fele maradt itt, nagyon rendezetlen környék, de a lakókra nincsen panasz.
Söptei u. 25. / Északi városközpont	8 db önkormányzati lakás van, utcai épületben 3 db, udvariban 4 db, hátul 1 db házikó kényszerlakás, emiatt üres. A többi 7db lakott, társasház formában, van 2 magántulajdonos is. Rossz a lakóközösség, a legfőbb feszültség a bérlők és a magántulajdonosok között van, a felújítása-fenntartási költségek miatt. Egyéb kirívó probléma nincs.

Szabadságharcos u. 4. / Délnyugati városközpont	Az udvar a lomizó lakók miatt rendezetlen a környezet. A lakások közül csak néhány nagyon rossz állapotú. 3 db lakás üres, ebből 2 db fel lesz újítva.
Szent Gellért u. 4. / Joskar Ola lakótelep	Mindegyik itt található lakás komfort nélküli. Kihaltak 4 lakásból, 1 lakás fel lett újítva, legfeljebb 15 fő él itt. Felújításra várnak a lakások, szociális szállások lesznek belőlük. A lakók közül senkinek sincs állandó munkája, a lakások nagyon rossz állapotúak.
Vajda u. 22. / Délnyugati városközpont	Mind a 4 db lakás üres jelenleg. Korábban gondozott kert, tiszta lakókörnyezet volt, szegény lakókkal. Néhány éve ideköltözött a 11-es Huszár úti problémás kukázós lakó a testvéréhez. Ezután nagyon leromlott a lakás és a kert állapota, végül kiköltöztették maradék két lakót. (Az egyikük a Paragvári út 86-ba ment.) Műszakilag rossz állapotú lakások, ezért nem tudják kiadni őket: egyet fel kéne újítani, hármat pedig helyreállítani.
Wesselényi u. 25. / Belváros	5 db önkormányzati lakás, ebből 3 db lakott, nyugis. Ez is potenciálisan olyan épület, ahova később a máshol kiköltözésre váró lakók kerülhetnek (ide költözött pl. pár éve az egyik problémás lakó a Gárdonyi u. 1-ből).

A Körmendi u. 88. sz. és a Jáki u. 37. sz. kiürítése már meg van tervezve. A Györffy I. u. ürítése már is zajlik. A csereelhelyezésre jogosult lakókkal Polgármesteri Hivatal Lakásirodája egyeztet, a vagyonkezelő SZOVA mutatja meg a bérlőknek a csereingatlanokat. A folyamat lassú, mivel a felajánlható cserelakások nagy része helyreállításra vár, így hónapokig elhúzódhat maga a költözés is.

A 2008-as állapotokhoz képest egy új, minden eddiginél nagyobb problémagócponként jelenik meg a **Paragvári út 86. sz.** A földszinten a Pálos Családsegítő Családok Átmeneti Otthona működik, emiatt kamerarendszert szereltek fel, de ez sem segít az egyre jobban eldurvuló helyzeten. A többi szinten kizárólag önkormányzati bérlakások vannak, rengeteg a „balhé”, „naponta járnak ki a rendőrök verekedések, késelés miatt”. Az eldurvuló helyzet miatt legutóbb 0-24 órában biztonsági őrt rendelt ki

az önkormányzat (korábban ilyenre még soha nem volt példa), hogy betartassa a „házirendet” (pl. lépcsőházban tilos dohányozni). A lakók nagy része a Jáki-Győrffy út környéki kiköltöztetések során kerül ide, tehát pont a 2008-as Anti-szegregációs Terv által egyetlen összefüggő, problémásabb területként megjelölt részről (ami a jelenleg is zajló szociális városrehabilitáció akcióterülete is egyben). A „lecsúszás” nagyon gyorsan, az elmúlt egy-két évben történt annak ellenére, hogy jelenleg csak a lakások kb. felében laknak. Azért ide kerülnek a problémás lakók, mert a rendelkezésre álló lakások közül itt a legkisebb a „belépési költség”, a legszegényebb családok számára is elérhető lehetőség. A folyamat valószínű nehezen állítható meg, hiszen új lakók nem nagyon fogadnak el a házban lakást a rossz híre miatt, kivéve azokat, akinek tényleg nincs semmi más lehetőségük. Úgy látszik, hogy az önkormányzati városfejlesztési és bérlakás-politika nem szándékolt következményeként az eddig elszórtan élő „legproblémásabb” családok egy helyre kezdtek el koncentrálni, ezzel bár térben áthelyezve és leszűkítve, de intenzitásában felfokozva a szegregáció miatti társadalmi konfliktusokat. Több szélsőjobboldali, rasszista portál is cikkezett a házról; sok lakó roma származású.

A Győrffy I. utcában a lezajlott kiköltöztetések és annak hatására, hogy nincsenek új beköltözések, érezhetően mérséklődött a terület „lecsúszása”. Ennek ellenére a Paragvári u. 86. sz. alatt kialakult helyzet azt mutatja, hogy a **bérlakásrendszer más részein fokozottan jelentkezik a feszültség**. A magántulajdonban lévő Győzelem utca arra mutat példát, hogy milyen **szélsőségesen reménytelen helyzetbe kerülhetnek azok a bérlők, akik a szociális bérlakásrendszerből, ezen belül a szociális szállások rendszeréből is kiszorulnak**. A szakértői interjúk és a kapott adatok megerősítik, hogy a szociális szállások, a Paragvári u. és a Győzelem utca között gyakori mozgásra kényszerülnek a legmarginalizáltabb családok.

3.2.2. Potenciális szociális városrehabilitációs projektek megvalósításának területjavaslata 2014-2020 időszakra

A Megalapozó Vizsgálat és az Antiszegregációs Terv Helyzetelemzése alapján az épületállomány, a lakásállomány műszaki-fizikai állapota és a lakásokban élő népesség társadalmi-gazdasági helyzete, illetve annak átalakulási folyamatai, valamint az egyes területek, ingatlanok funkciói a város működése szempontjából megalapozzák azt a következtetés, hogy az említett tényezők komplex mérlegelése alapján a 2014-2020 időszakban szociális városrehabilitációs akció, illetve beavatkozások végrehajtása indokolt az alábbi területeken:

- a Derkovits városrész szociális városrehabilitációja,
- a korábbi IVS-ben szereplő Óperint utcai terület fennmaradó része, amelyet a jelenleg folyamatban lévő szociális városrehabilitációs projekt nem érint,
- a fenti táblázatban jelzett egyes további kisebb épületcsoportok, lakóépületek komplex szociális rehabilitációja a megvalósításhoz rendelkezésre álló eszközök függvényében.

3.2.3. Tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak felmérése

2009-től kezdve a **"Szombathely MJV városközpontjának funkcióbővítő megújítása"** c. projekt¹⁷ Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának vezetésével konzorciumi partnerségben valósul meg.

Az Önkormányzata a projekt keretében a következő közösségi célú fejlesztési projektelemeket valósítja meg: Közterület fejlesztés megvalósítása: a Fő téri burkolatmegújítás kiterjesztése a kereskedelmi és szolgáltató egységeknek helyet adó utcákban (Kőszegi, Király, Szent Márton, stb.), valamint a Gyöngyös patak menti területek rehabilitációja. A Savaria Art Mozi épületszerkezetének korszerűsítése,

¹⁷ Projektazonosító: NYDOP-3.1.1/B-2009-0003.

a Polgármesteri Hivatal bővítése a Kossuth L. u. 7. sz. műemlék épület felújításával, benne egy városfejlesztési információs pont a földszinten.

A SZOVA ZRt. a gazdasági célú fejlesztési projektelemek megvalósítója. (1) Savaria Art Mozi árkádjai alatt lévő kereskedelmi üzletek bővítése, újak építése; (2) Kossuth u. 11. sz. alatt üzlethelyiségek kialakítása; (3) Műemléki védettségi épületekben kiskereskedelmi üzletek felújítása a Kőszegi utcában.

A civil szervezetek kulturális-közösség erősítő programok megvalósításával támogatják a projekt komplett megvalósítását, mely részeként a történelmi belvárosban 13 program valósul meg a kulturális élet felpozícióba hozása, társadalmi integritás növelése érdekében:

A Vas Megyei Tudományos Ismeretterjesztő Egyesület feladata a projekt keretén belül a város fenntartható fejlesztésével kapcsolatos ismeretterjesztő programok szervezése és lebonyolítása, valamint kapcsolódó kiadványok készítése.

A Savaria Tendency Art Group 4 alprojekt által kívánja a kulturális élet szereplőit és alkotásait bemutatni, szombathelyi lakosságot bevonni a képzőművészeti alkotások megismerésébe, azokat számukra test közelebbé, elérhetőbbé, vonzóbbá tenni. Kiállításokat, könnyűzenei koncerteket szervez Szombathely belvárosában a projekt megvalósításának idejében.

A beavatkozások nem érintik az alacsony státuszú tömböket. Mivel bérlakások felújítását, ebből adódó költözéseket, illetve új bérlakások építését sem tartalmazza a projekt, nincsen hatással a jelenlegi bérlakás-rendszerre és annak bérlőire.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégiában megnevezett fejlesztendő akcióterületek II. ütemeként valósulhat meg a **Körmendi út – Óperint utcai szociális célú rehabilitáció**. A projekt 2014-től konzorciumi formában valósul meg Szombathely MJV Önkormányzata vezetésével, a következő konzorciumi partnerek együttműködésével: Savaria Városfejlesztési Nonprofit Kft., SZOVA Szombathelyi Vagyonhasznosító és Városgazdálkodási Zrt., Szombathelyi Evangélikus Egyházközség, - Szombathelyi Református Egyházközség és a SAVARIA REHAB-TEAM Szociális Szolgáltató és Foglalkoztatási Kiemelkedően Közhasznú Kft.

A megvalósulás helyszíne: a Perint patak – Györffy utca – Táncsics Mihály utca – Nárai út – Katona József utca – Szinyei Merse Pál utca – Gagarin út által határolt terület. A projekt keretében infrastrukturális, fizikai jellegű beruházásokra, valamint azokat kiegészítő, társadalmi-szociális felzárkóztató programokra egyaránt sor kerül. A projekt részeként megtörténik az Óperint utca 18. sz. alatti 52 lakásos társasház felújítása és energetikai korszerűsítése; az Evangélikus Templom és a Református Templom homlokzati felújítása; körforgalom kialakítása a Dózsa György, Óperint, Körmendi, Kálvária utcák kereszteződésében; a Károlyi Gáspár tér zöldfelületeinek fejlesztése; valamint a Dózsa György u. - Gagarin út kereszteződésénél, Dózsa György u.- Egyetem bejárat előtti és a Dózsa György u. –Esze Tamás utca kereszteződésénél található három gyalogos átkelőhely közlekedésbiztonságának javítása. A beruházási elemeket kiegészítő közösségfejlesztő programok részeként szabadidős, kulturális programok, nyelvi képzés, nyári táborok, munkaerő-piaci beilleszkedést célzó képzési programok kerülnek megvalósításra.

Az Óperint utca 18. sz. épület felújítása (homlokzati felújítást fognak végezni, kicserélik a nyílászárókat, leszigetelik a tetőt) során a munkálatok ideje alatt a lakóknak nem kell kiköltöznie. Ez a beavatkozás nem fogja megváltoztatni a lakók összetételét, **további szegregáció irányába nem hat**. Mivel a lakóknak nem kell cserelakásba költözni a felújítás ideje alatt, lakókörülményeik nem fognak romlani. A felújítás hatására a lakókörülmények javulni fognak, az energetikai korszerűsítés pedig hozzájárul

ahhoz, hogy az alacsony jövedelmű háztartások kevesebb rezsiköltséget termeljenek, anyagi helyzetük ezáltal valamelyest javuljon.

Szombathely Megyei Jogú Város anti-szegregáció programjának beavatkozásait a 6. sz. melléklet táblázata tartalmazza.

3.3. Mellékletek

1. tábla: 2011-es népszámlálás adataiból előállítandó mutatók

Mutató megnevezése	Szombathely összesen*	1. Belváros	2. Északi városközpont	3. Délnyugati városközpont	4. Derkovits lakótelep	5. Oladi lakótelep	6. Rigóvölgy-Új városliget - Középhegy városrész	7. Oladfalva - Oladi plató városrész	8. Náriai úti - Alsóhegyi úti lakóterület
1. Lakónépesség száma	78884	9697	7597	6665	10789	6533	1783	2320	2509
2. Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,0	11,4	10,7	14,2	11,9	13,8	19,7	20,0	18,6
3. Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	62,4	64,5	62,9	59,2	60,0	74,1	55,0	63,4	58,9
4. Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	24,6	24,1	26,4	26,7	28,1	12,0	25,4	16,7	22,5
5. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	11,8	11,8	19,3	14,0	14,6	10,0	5,0	7,3	9,1
6. Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	23,6	28,7	22,5	28,5	17,2	22,3	38,8	32,6	30,3

7. Lakásállomány (db)	34226	4997	3260	2947	5112	2742	755	797	919
8. Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	3,6	4,6	2,8	8,6	0,4	0,6	7,9	3,3	3,7
9. Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	31,6	43,4	34,4	33,9	29,0	27,8	32,3	33,7	30,0
10. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	6,5	7,2	10,4	8,3	7,0	5,0	3,9	5,8	5,6

Mutató megnevezése	9. Ifjúsági lakótelep városrész	10. Újperint - Petőfi telep városrész	11. Gyöngyösszőlős - Gyöngyöshermán városrész	12. Szentkirály - Bogát városrész	13. Joskar Ola lakótelep	14. Éhen Gyula kertváros	15. Zanat városrész	16. Keleti ipari és lakóterület	17. Minerva - Stromfeld lakótelep
1. Lakónépesség száma	5200	1205	5073	2149	5669	1252	878	1342	3094
2. Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	10,8	15,6	11,1	16,3	12,8	9,9	18,9	12,6	15,0
3. Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,3	64,6	61,1	61,2	59,5	60,2	72,7	59,0	67,5
4. Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	28,8	19,8	27,8	22,5	27,7	29,9	8,4	28,4	17,5
5. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	11,1	12,6	7,5	11,9	13,1	16,2	3,4	14,4	5,7
6. Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	18,2	15,6	22,5	20,0	18,4	14,5	30,5	10,5	34,0
7. Lakásállomány (db)	2422	407	1957	701	2749	475	264	545	1235
8. Alacsony komfort fokozatú lakások	5,0	5,7	3,6	7,6	2,6	5,9	0,4	10,3	1,1

aránya									
9. Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	27,7	33,7	26,3	30,7	27,8	33,2	26,2	31,1	25,5
10. Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,6	7,2	3,7	7,1	6,3	8,6	2,7	7,4	3,1

2. tábla Városrészek és szegregátumok segélyezési mutatói (forrás: önkormányzati nyilvántartások)

(A sorok száma a település adottságaitól függően bővíthető)

Az IVS-ben azonosított városrészek és szegregátumok neve	Lakónépesség száma (jelenlegi népességnyilvántartási adatok alapján)	Lakások száma (jelenlegi népességnyilvántartási adatok alapján a lakcímek száma)	LFT –ben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	Rendszeres szociális segélyben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva ¹⁸	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya a lakások számához viszonyítva	Romák aránya a lakónépességben belül
1. Belváros	9697 fő	4997 db	2,58%	0,46%	6,16%	n. a.
2. Északi városközpont	7597 fő	3260 db	1,32%	0,46%	4,08%	n. a.
3. Délnyugati városközpont	6665 fő	2947 db	1,97%	0,44%	4,34%	n. a.
4. Derkovits lakótelep	10789 fő	5112 db	2,54%	0,37%	5,09%	n. a.
5. Oladi lakótelep	6533 fő	2742 db	1,17%	0,04%	1,71%	n. a.
6. Rigóvölgy - Új városliget – Középhegy városrész	1783 fő	755 db	0,66%	0,26%	0,93%	n. a.
7. Oladfalva – Oladi plató városrész	2320 fő	797 db	0,25%	0,00%	0,88%	n. a.
8. Nárai úti - Alsóhegyi úti lakóterület	2509 fő	919 db	0,33%	0,65%	2,07%	n. a.
9. Ifjúsági lakótelep	5200 fő	2422 db	1,20%	0,37%	3,14%	n. a.

¹⁸ Az összesítés során csak a rendszeres szociális segély címkéjű támogatások aránya került ebbe az oszlopba, az egyéb nyilvántartott támogatások („rendszeres szociális segély 2011 felülvizsgálat”, „rendszeres szociális segély szüneteltetése”, „aktív korúak ellátása - rendszeres szociális segély felülvizsgálata”, „aktív korúak ellátása - jogcím-váltás bérpótló juttatás-rendszeres szociális segély” elnevezésű támogatási formák) nem.

városrész						
10. Újperint - Petőfi telep városrész	1205 fő	407 db	0,74%	0,25%	0,98%	n. a.
11. Gyöngyösszlős - Gyöngyöshermán városrész	5073 fő	1957 db	1,07%	0,10%	1,28%	n. a.
12. Szentkirály - Bogát városrész	2149 fő	701 db	2,57%	0,14%	1,85%	n. a.
13. Joskar Ola lakótelep	5669 fő	2749 db	1,53%	0,11%	2,55%	n. a.
14. Éhen Gyula kertváros	1252 fő	475 db	0,21%	0,84%	2,53%	n. a.
15. Zanat városrész	878 fő	264 db	1,89%	0,00%	0,76%	n. a.
16. Keleti ipari és lakóterület	1342 fő	545 db	0,92%	0,37%	1,83%	n. a.
17. Minerva - Stromfeld lakótelep	3094 fő	1235 db	0,65%	0,24%	2,02%	n. a.
18. Kámon - Herény városrész	4980 fő	1909 db	0,47%	0,10%	1,73%	n. a.
Külterület	96 fő	33 db	0,00%	0,00%	0,00%	n. a.
Város egészére vetített mutató¹⁹	78 831 fő	34 226 db	1,16 %	0,31%	3,47 %	n. a.

3. tábla: Általános iskolai közoktatás integráltsága

OM azonosító	intézmény neve	tanulólétszám az intézményben			tanulólétszám az iskolában az osztályszervezés módja szerint							
					Normál (általános) tanterv			Emelt szintű oktatás és/vagy két tanítási nyelvű iskolai oktatás			Gyógypedagógiai tagozat	
		Össz esen	HHH	SNI	Összesen	HHH	SNI	Összesen	HHH	SNI	Összesen	HHH
200437	ARANYHÍD Nevelési- Oktatási Integrációs Központ	294	53	294	0	0	0	0	0	0	294	53
036624	Szombathelyi Bercsényi Miklós Általános Iskola	380	46	73	380	46	73	0	0	0	0	0
036611	Szombathelyi Derkovits Gyula Általános Iskola	378	54	22	111	30	16	267	24	6	0	0
036615	Dési Huber István Általános Iskola	282	39	27	159	38	26	123	1	1	0	0
036622	Gothard Jenő Általános Iskola	638	4	23	638	4	23	0	0	0	0	0
036617	Szombathelyi Reguly Antal Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola; Reguly Antal Nationalitäten Grundschule, Steinamanger	247	6	15	16	3	6	231	3	9	0	0

200897	Oladi Általános Iskola, Középiskola és Szakiskola Nyitra Utcai Általános Iskolája	204	4	2	6	2	0	198	2	2	0	0
200897	Oladi Általános Iskola, Középiskola és Szakiskola (Simon István Utcai Általános Iskolája)	422	16	27	229	14	27	193	2	-	-	-
036614	Paragvári Utcai Általános Iskola	697	27	13	461	25	11	235	2	2	0	0
036613	Szombathelyi Neumann János Általános Iskola	498	16	20	385	15	20	113	1	0	0	0
036617	Szombathelyi Reguly Antal Nyelvoktató Nemzetiségi Általános Iskola; Reguly Antal Nationalitäten Grundschule, Steinamanger	247	6	15	16	3	6	231	3	9	0	0
036621	Szombathelyi Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	387	32	29	325	29	29	62	3	0	0	0
036623	Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola 9700 Szombathely, Rákóczi F. u. 27.	254	0	1	254	5	11	0	0	0	0	0
036623	Szombathelyi Zrínyi Ilona Általános Iskola 9700 Szombathely, Zrínyi Ilona u. 10.	411	5	11	411	5	11	0	0	0	0	0

4. tábla: A település infrastruktúrája

	Azon utcák, ahol részben, vagy egészben nem található	A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma az utcában (fő) óvoda és ált. iskola	A városrész(ek) nevei, ahol az utcák találhatóak
Közvilágítás	Síp u., Rigóvölgyi u., Áprily L. u., Tátika u., Sárd-ér u., Határőr u., Kéthly A. u., Saághy u., Csók I. u., Németh L. u., Tulipán u., Dob u., Szinese Major, Hatház u., Bogáti Fasor, Bádonfa u.	0	Felső-hegy, Sallai telep, Iparterület, Gyöngyöshermán, Kámon, Herény, Oladi kertváros, Szinese Major - külterület, Ipartelep, Bogát, Szentkirály
Szennyvíz-csatorna	11-es huszár út (Az Öntő és a Munkácsi M. u. közötti szakaszon 20 ingatlant érint) MÁV Hatházak Tinódi S. u. Szent Gellért és az Őrség u.	5 fő	
Gáz	Gazdag Erzsébet utca Apáczai Csere János utca Dolgozók útjától kifele a városból Rigóvölgyi út Csaba utca 2-4-6	0	Oladi kertváros Iparterület
Pormentes út	Síp u., Rigóvölgyi u., Határőr u., Kéthly A. u., Saághy u., Csók I. u., Németh L. u., Tulipán u., Dob u., Szinese Major, Hatház u., Bogáti Fasor, Bádonfa u.	0	Felső-hegy, Gyöngyöshermán, Kámon, Herény, Oladi kertváros, Szinese Major - külterület, Ipartelep, Bogát, Szentkirály

5. tábla: Folyamatban lévő telepfelszámolási és teleprehabilitációs program(ok) bemutatása

Nem releváns.

Az anti-szegregációs terv program fejezetéhez

6. tábla: Anti-szegregációs program beavatkozásait tartalmazó összefoglaló tábla (Stratégiai terv)

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Konkrét cél szöveges megfogalmazása	Stratégiai jellegű beavatkozás leírása	Feladatgazda	Határidő	Eredményességet mérő indikátor középtávon – 3 év	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon – 6 év
Nincsen bérlakáskonceptió	Bérlakáskonceptió elkészítése	Bérlakáskonceptió elkészítése, az alacsony státuszú lakosság dekoncentrált, integrált elhelyezésének rögzítése a célok között	Lakásiroda	2014. dec. 31.	Elkészült bérlakáskonceptió, dokumentáció az ITS monitoringjában	Elkészült bérlakáskonceptió , dokumentáció az ITS monitoringjában
Lakáscélú támogatások elérésének javítása	Lakáscélú támogatások elérésének javítása	Lakáscélú támogatások elérésének javítása információ- és segítségnyújtással	Lakásiroda, Szociális és Családvédelmi Iroda, Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat	folyamatos	Családsegítői segítségnyújtásról szóló dokumentáció	Családsegítői segítségnyújtásról szóló dokumentáció
Rendezetlen lakhatási jogviszonyú lakosság lakhatási jogviszonyának rendezése	Rendezetlen lakhatási jogviszonyú lakosság lakhatási jogviszonyának rendezése	Rendezetlen lakhatási jogviszonyú lakosság lakhatási jogviszonyának rendezése	Lakásiroda, SZOVA Zrt.	folyamatos	Rendezetlen lakhatási jogviszonyú háztartások számáról szóló adat; ilyen háztartások számának csökkenése	Rendezetlen lakhatási jogviszonyú háztartások számáról szóló adat; ilyen háztartások számának csökkenése

Helyzelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Konkrét cél szöveges megfogalmazása	Stratégiai jellegű beavatkozás leírása	Feladatgazda	Határidő	Eredményességet mérő indikátor középtávon – 3 év	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon – 6 év
Alacsony státuszú területek helyzetének monitorozása	Alacsony státuszú területek helyzetének monitorozása	Alacsony státuszú területek helyzetének monitorozása, különös tekintettel az ASZT-ben felsorolt tömbökre	Szociális és Családvédelmi Iroda	évente dec. 31-ig	Dokumentáció az ITS monitoringjával összehangoltan évente; szükség esetén az ITS-be bekerülő elemek a felmerülő problémák kezelésére	Dokumentáció az ITS monitoringjával összehangoltan évente; szükség esetén az ITS-be bekerülő elemek a felmerülő problémák kezelésére
A kiürítési terv alatt álló ingatlanokból elköltöző önkormányzati bérlők számára felajánlott cserelakásoknál szegregátumok képződésének megakadályozása	A kiürítési terv alatt álló ingatlanokból elköltöző önkormányzati bérlők számára felajánlott cserelakásoknál szegregátumok képződésének megakadályozása	A kiürítési terv alatt álló ingatlanokból elköltöző önkormányzati bérlők számára felajánlott cserelakásoknál szegregátumok képződésének megakadályozása	Lakásiroda, SZOVA Zrt.	folyamatos	Dokumentáció az ITS monitoringjával összehangoltan évente; szükség esetén az ITS-be bekerülő antiszegregációs elemek; cserelakások nem egy területen, nem szegregált területeken helyezkednek el	Dokumentáció az ITS monitoringjával összehangoltan évente; szükség esetén az ITS-be bekerülő antiszegregációs elemek; cserelakások nem egy területen, nem szegregált területeken helyezkednek el
Családsegítői segítségnyújtás az kiürítésre kerülő ingatlanokból elköltöző bérlőknek	Családsegítői segítségnyújtás az kiürítésre kerülő ingatlanokból elköltöző bérlőknek	Családsegítői segítségnyújtás az kiürítésre kerülő ingatlanokból elköltöző bérlőknek	Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, HÁROFIT	folyamatos	Érintett területen nyújtott családsegítői segítségnyújtásról szóló dokumentáció; külön dokumentálva a civil szervezetek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat részvételét, ennek az éves monitoringban való megjelenítése	Érintett területen nyújtott családsegítői segítségnyújtásról szóló dokumentáció; külön dokumentálva a civil szervezetek, Roma Nemzetiségi Önkormányzat részvételét, ennek az éves monitoringban való megjelenítése

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Konkrét cél szöveges megfogalmazása	Stratégiai jellegű beavatkozás leírása	Feladatgazda	Határidő	Eredményességet mérő indikátor középtávon – 3 év	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon – 6 év
Új építési területek kijelölése: új szegregátumok kialakulásának megelőzése	Új építési területek kijelölése: új szegregátumok kialakulásának megelőzése	Új építési területek kijelölése: új szegregátumok kialakulásának megelőzése	SZOVA Zrt., Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat	folyamatos	Új építési területek kijelölése esetén a lehetséges szegregációs hatásokkal foglalkozó fejezet	Új építési területek kijelölése esetén a lehetséges szegregációs hatásokkal foglalkozó fejezet
A közoktatási esélyegyenlőség elősegítésére van szükség	A közoktatási esélyegyenlőség monitorozása	A KLIK esélyegyenlőségi beszámolóinak megjelenítése az ITS monitoringjában	Köznevelési Iroda, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ szombathelyi tankerülete	folyamatos	Integrációs normatíva igénylése; nagyobb arányú részvétel az Útravaló programban; osztályok közötti tanulmányi eredmények csökkenése	Integrációs normatíva igénylése; nagyobb arányú részvétel az Útravaló programban; osztályok közötti tanulmányi eredmények csökkenése
Közoktatási esélyegyenlőségi tervhez kapcsolódó akciótervek kidolgozásának, ill. ezek megvalósulásának monitorozása	Közoktatási esélyegyenlőségi tervhez kapcsolódó akciótervek kidolgozásának, ill. ezek megvalósulásának monitorozása	Közoktatási esélyegyenlőségi tervhez kapcsolódó akciótervek kidolgozásának, ill. ezek megvalósulásának monitorozása	Köznevelési Iroda, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ szombathelyi tankerülete	folyamatos	HHH és SNI tanulók nagyobb aránya a szakképzésben. Dokumentáció az ITS monitoringjában	HHH és SNI tanulók nagyobb aránya a szakképzésben. Dokumentáció az ITS monitoringjában
Továbbtanulás elősegítése	Továbbtanulási lehetőségek és az oktatáson kívüli foglalkozások	Foglalkozások biztosítása, Útravaló programban való részvétel	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ szombathelyi	folyamatos	HH/HHH tanulók nagyobb arányú továbbtanulása. Dokumentáció az ITS monitoringjában	HH/HHH tanulók nagyobb arányú továbbtanulása. Dokumentáció az ITS monitoringjában

	népszerűsítése, különös tekintettel a HH/HHH tanulók körében		tankerülete			

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Konkrét cél szöveges megfogalmazása	Stratégiai jellegű beavatkozás leírása	Feladatgazda	Határidő	Eredményességet mérő indikátor középtávon – 3 év	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon – 6 év
A Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz kapcsolódó intézkedések kidolgozásának, ill. ezek megvalósulásának monitorozása	A Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz kapcsolódó intézkedések kidolgozásának, ill. ezek megvalósulásának monitorozása	A Helyi Esélyegyenlőségi Programhoz kapcsolódó intézkedések kidolgozásának, ill. ezek megvalósulásának monitorozása	jegyző	folyamatos	Dokumentáció az ITS monitoringjában a HEP monitoringjával összehangoltan	Dokumentáció az ITS monitoringjában a HEP monitoringjával összehangoltan
A foglalkoztatottsági szint növelésére van szükség	Alacsony státuszú lakosság foglalkoztatásának elősegítése	Alacsony státuszú lakosság foglalkoztatásának előnyben részesítése a fejlesztési programok megvalósítása során – hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatását vállaló gazdasági társaságok előnyben részesítése	Polgármester, Városüzemeltetési Osztály	folyamatos	Alacsony státuszú lakosság foglalkoztatásának előnyben részesítése és megjelenítése a pályázati kiírásokban. A civil szervezetek részvételének dokumentálása.	Alacsony státuszú lakosság foglalkoztatásának előnyben részesítése és megjelenítése a pályázati kiírásokban. A civil szervezetek és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat részvételének dokumentálása.
Fiatalkorúak számára vonzóvá kell tenni a várost	Lakáscélú támogatások a célcsoport részére	Lakáscélú támogatások kialakítása és elérésük javítása (információ, segítségnyújtás)	Jegyző és polgármester	folyamatos	Dokumentáció az ITS monitoringjában	Dokumentáció az ITS monitoringjában

Helyzetelemzés megállapítására (problémára) hivatkozás	Konkrét cél szöveges megfogalmazása	Stratégiai jellegű beavatkozás leírása	Feladatgazda	Határidő	Eredményességet mérő indikátor középtávon – 3 év	Eredményességet mérő indikátor hosszútávon – 6 év
Közösségfejlesztés-re van szükség	A város lakosságának integrációja közösségi eseményeken	A megújított közterületeken a lakosság sokféle csoportját mobilizáló közösségi események szervezése illetve támogatása.	Kulturális Iroda	folyamatos	A város által szervezett illetve támogatott programok dokumentációja	A város által szervezett illetve támogatott programok dokumentációja

Regionális Szociális Forrásközpont Közhasznú Nonprofit Kft.													
Meglévő épület esetén													
Érintett egység	Az elmúlt 5 évben az épület teljes felújítása megtörtént (időpont)	Az elmúlt 5 évben az épület részleges felújítása megtörtént (időpont)	Részleges felújítást igényel az épület					Teljes felújítást igényel az épület	Az épületet bővíteni szükséges Férőhely/kiszolgálóihely igénye miatt	Eszközbeszerzés szükséges	Az adott felújítás/fejlesztés bruttó költsége		
			Nylászárók cseréje	Fűtés korszerűsítés	Épület homlokzati hőszigetelése	Épületgépészeti felújítás	Egyéb felújítás (rövid leírása)						
Neve	címe												
Regionális Szociális Forrásközpont Közhasznú Nonprofit Kft.	Szombathely, 11-es Huszár út 116.		2014. március-április	x	x	x	x	x				18 db számítógép, ill. notebook beszerzés (sz.gép park megújítása); 26 db külső árnyékoló beszerzése a déli felkészt ablakokra; 1 db fotocellás ajtó; 23 db irodai forgószék beszerzése; 2 db akadálymentes személygépjármű (1 db 5 személyes -mobil rámpával, 1 db 9 személyes - elektromos emelővel), 3 db magasságyás kialakítása a Foggyatékos Emberek Nappali Szolgálatát ellátóttal foglalkoztatásához kapcsolódóan, Az épület II. szinti faszervezetének, és egyéb falfelületeinek kezelése, újrafestése	50.645.000.-Ft
Továbbá a fentiekben túl esetlegesen új épület építésének, új funkció létrehozásának szükségessége esetén a funkció megnevezése, annak rövid leírása													

Pálós Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat											
Meglévő épület esetén											
Érintett egység	Az elmúlt 5 évben az épület teljes felújítása megtörtént (időpont)	Az elmúlt 5 évben az épület részleges felújítása megtörtént (időpont)	Részleges felújítást igényel az épület					Teljes felújítást igényel az épület	Az épületet bővíteni szükséges Férőhely/kiszolgáló hely igénye miatt	Eszközbeszerzés szükséges	Az adott felújítás/fejlesztés bruttó költsége
			Nyílászárók cseréje	Fűtés korszerűsítés	Épület homlokzati hőszigetelése	Épületgépészeti felújítás	Egyéb felújítás (rövid leírása)				
Neve	címe										
I. sz. Gondozási Körzet	Szombathely, Széll K. u. 4.										
II. sz. Gondozási Körzet	Szombathely, Karmelita u. 2/C.	2011.03.24					X	akadálymentesítés		A felújítással kapcsolatos költségbecsülés nem történt. 13.630.606,-Ft	
III. sz. Gondozási Körzet	Szombathely, Gagarin u. 24.	2011.11.03	2012. az ingatlanhoz tartozó pince felületszigetelése és vízelvezetése valósult meg							Pince szigetelés, vízelvezetés:3.956.000,-Ft Felújítás:26.407.246,-Ft	
IV. sz. Gondozási Körzet	Szombathely, Szőlősi sétány 36.	2012.07.10								9.181.240,- Ft	
Idősek Gondozóháza	Szombathely, Pozsony u. 47.								X	109.751.671,- a teljes felújítás becsült összege (2012. évi becsülés)	
I. sz. Idősek Klubja	Szombathely, Gagarin u. 24.	2011.11.03								lásd: III. sz. Gondozási körzet	
II. sz. Idősek Klubja	Szombathely, Karmelita u. 2/C.	2011.03.24								lásd: II. sz. Gondozási körzet	
III. sz. Idősek Klubja	Szombathely, Váci M. u. 1-3.		2010. (akadálymentesítés)							7.250.000,-Ft	
IV. sz. Idősek Klubja	Szombathely, Barátság u. 22.		2012. (nyílászáró cseréje), 2013. (tálalókönyha kialakítása)							Nyílászáró cseréje: 1.396.810,-Ft Tálalókönyha:1.213.970,-Ft Az akadálymentesítéssel kapcsolatos költségbecsülés nem történt.	
V. sz. Idősek Klubja	Szombathely, Pozsony u. 47.								X	akadálymentesítés	
I. sz. Családsegítő Szolgálat	Szombathely, Szőlősi sétány 36.	2012.07.10								lásd: Idősek Gondozóháza	
II. sz. Családsegítő Szolgálat	Szombathely, Domonkos u. 5.		2012. (nyílászáró cseréje, tető felújítás) 2013. (belső átalakítás a							lásd: IV. sz. Gondozási körzet Nyílászáró cseréje, tetőfelújítás: 15.437.485,-Ft Belső átalakítás:4.665.759,-Ft	
III. sz. Családsegítő Szolgálat	Szombathely, Kodály Z. u. 4.		2014. mellékhelyiségek leválasztása	X						Mellékhelyiségek leválasztása:213.958,-Ft A nyílászáró cserével kapcsolatos költségbecsülés nem történt.	
Gyermekjóléti Központ	Szombathely, Szőlősi sétány 36.	2012.07.10								lásd: IV. sz. Gondozási körzet	
I. sz. Területi iroda											
Gyermekjóléti Központ	Szombathely, Domonkos u. 5.		lásd: II.sz. családsegítő szolgálat							lásd: II. sz. Családsegítő szolgálat	
II. sz. Területi iroda											
Gyermekjóléti Központ	Szombathely, Nagy L. u. 20.										
III. sz. Területi iroda											
Családok Átmeneti Otthona	Szombathely, Paragvári u. 86.		2012. ügyeleti ajtó biztonsági ajtóra történő cseréje						X	Ajtócsere:80.993,-Ft A telephely felújításával kapcsolatos költségbecsülés nem történt.	
Továbbá a fentiekben túl esetlegesen új épület építésének, új funkció létrehozásának szükségessége esetén a funkció megnevezése, annak rövid leírása	1. 2012. március 01-től integrált formában lehetőség nyílt két idősek klubjában demens nappali ellátás bevezetésére, összesen 14 férőhelyen. ezáltal elérhetővé vált, hogy a szellemi hanyatlásban szenvedő idős emberek minél tovább saját otthonukban, saját családjukban élhessenek. A szolgáltatás kihasználtsága a kezdetektől maximális, folyamatosan felmerülnek igények, melyeket férőhely hiányában nem tudunk kielégíteni. A tapasztalatok azt mutatják, hogy szükségessé válna a demens nappali ellátás fejlesztése, melyre két módon látnánk lehetőséget. Egyrészt a korábbiakhoz hasonlóan integrált formában a III. sz. Idősek klubjában(Váci 1-3.), másrészt önálló demens nappali ellátást biztosító klub létrehozásával (25 férőhely). 2. Az intézmény minden telephelyén szükséges lenne az informatikai eszközök cseréjére, modernizálására. A napi munkavégzéshez szükséges a megfelelő számítógépes rendszer, a telephelyek többségének napi jelentési kötelezettsége van a TEVADMIN rendszerben, mely szintén számítógépesen keresztül történik.										
	1. A demens nappali ellátás fejlesztésével kapcsolatosan nem történt költségbecsülés. 2. Az informatikai eszközök beszerzésének becsült költsége:5.100.000,- Ft										

SAVARIA REHAB-TEAM Szociális Szolgáltató és Foglalkoztatási Közhasznú												
Meglévő épület esetén												
Érintett egység		Az elmúlt 5 évben az épület teljes felújítása megtörtént (időpont)	Az elmúlt 5 évben az épület részleges felújítása megtörtént(időpont)	Részleges felújítást igényel az épület					Tejles felújítást igényel az épület	Az épületet bővíteni szükséges Férőhely/kiszolgáló hely igénye miatt	Eszközbeszerzés szükséges	Az adott felújítás/fejlesztés bruttó költsége
Neve	címe			Nyílászárók cseréje	Fűtés korszerűsítés	Épület homlokzati hőszigetelése	Épületgépészeti felújítás	Egyéb felújítás (rövid leírása)				
Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye	Szombathely, Zanati u. 1.		2010.07.20									
Hajléktalanok Átmeneti Szállása	Szombathely, Zanati u. 1.		2010.07.20									
Hajléktalanok Otthona	Szombathely, Kolozsvár u. 27.		2010.12.31									
Nappali Melegedő	Szombathely, Zanati u. 1.		2010.07.20							16 férőhely kialakítása		kb. 65 mFt
Utcai Szolgálat I-II.	Szombathely, Zanati u. 1.											
Intézményen belüli Foglalkoztatás	Szombathely, Vörösmarty u. 36.											
Asztalos üzem	Szombathely, Szatmár u. 2.											
Vas megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes	Szombathely, Óperint u. 1.		2013.11.18									
Továbbá a fentiekben túl esetlegesen új épület építésének, új funkció létrehozásának szükségessége esetén a funkció megnevezése, annak rövid leírása												

Szombathelyi Egészségügyi Alapellátó Intézet											
Meglévő épület esetén											
Érintett egység	Az elmúlt 5 évben az épület teljes felújítása megtörtént (időpont)	Az elmúlt 5 évben az épület részleges felújítása megtörtént (időpont)	Részleges felújítást igényel az épület					Teljes felújítást igényel az épület	Az épületet bővíteni szükséges Férőhely/kiszolgáló ely igénye miatt	Eszközbeszerzés szükséges	Az adott felújítás/fejlesztés bruttó költsége
			Nyílászárók cseréje	Fűtés korszerűsítés	Épület-homlokzati hőszigetelése	Épületgépészeti felújítás	Egyéb felújítás (rövid leírás)				
Központi épület	Szombathely, Nádasy F. u. 4.	2010	x					Védőnői tanácsadók kial.	x		15.890.000 + 3.500.000 + 20.000.000
Humán Civil Ház	Szombathely, Bem J. u. 9/b.	2011-2012	x	x							2.615.000
Anyatejgyűjtő Állomás	Szombathely, Szűrcsapó u. 45.								EBI az ingatlan kezelő		
Házi gyermekorvosok											
Szent Márton utcai gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Szent M. u. 20-24.	2012-2013	x					Járólap+csempe+ak.m.WC			4.989.000
Fogaras úti gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Fogaras u. 10.		x						EBI az ingatlankezelő		2.500.000
Jáki úti gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Jáki út 35.								Egy rendelőegység a felnőtellel		
Kiskar utcai gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Kiskar u. 3-9.	2012	x					Védőnői tanácsadó kial.			1.591.000
Szűrcsapó utcai gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Szűrcsapó u. 23.		x								2.500.000
Dolgozók úti gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Dolgozók útja 1/A.								Nem önkormányzati tulajdon		
Váci úti gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Váci M. u. 3.	2011						Akadálymentes WC	Egy rendelőegység a felnőtellel		852.000
Deák Ferenc utcai gyermekorvosi rendelő	Szombathely, Deák F. u. 3.	2012-2014	x					Ak.m. WC +járólapozás			2.587.000 + 2.000.000
Felnőtt háziorvosok											
Rumi úti orvosi rendelő	Szombathely, Rumi u. 74.	2010									12.088.000
Jáki úti orvosi rendelő	Szombathely, Jáki u. 35.	2010	x		homlokzat színezés						4.570.000
Selmec utcai orvosi rendelő	Szombathely, Selmec u. 1.	2010							x		35.000.000
Szent Márton utcai orvosi rendelő	Szombathely, Szent M. u. 20-24.	2008-2010						1 orvos 1 rendelő kialak.	Nyílászárók cseréje szükség	x	23.119.000 + 5.000.000
Kiskar utcai orvosi rendelő	Szombathely, Kiskar u. 3-9.		x								9.900.000
Szűrcsapó utcai orvosi rendelő	Szombathely, Szűrcsapó u. 23.										3.500.000
Dolgozók úti orvosi rendelő	Szombathely, Dolgozók útja 1/A.								Nem önkormányzati tulajdon		
Váci Mihály úti orvosi rendelő	Szombathely, Váci M. u. 3.	2012-2013	x						Tetőcsere+szigetelés+liftcsd	x	2.500.000+75.000.000
Március 15. téri orvosi rendelő	Szombathely, Március 15. tér 3.								Lásd megjegyzés.		
Fogászati ellátás											
Március 15. téri gyermek fogorvosi rendelő	Szombathely, Március 15. tér 3.								Lásd megjegyzés		
Kiskar utcai ifjúsági fogorvosi rendelő	Szombathely, Kiskar u. 3-9.	2012	x						Egy rendelőegység a felnőtellel		
Kiskar utcai felnőtt fogorvosi rendelő	Szombathely, Kiskar u. 3-9.	2010	x					Járólap+csempezés			
Március 15. téri felnőtt fogorvosi rendelő	Szombathely, Március 15. tér 3.								Lásd megjegyzés.		
Szent Márton utcai felnőtt fogorvosi rendelő	Szombathely, Szent M. u. 20-24.	2010							egy rendelőegység a felnőtellel		
Váci Mihály utcai felnőtt fogorvosi rendelő	Szombathely, Váci M. u. 3.	2013	x						egy rendelőegység a felnőtellel		
Fogorvosi ügyelet	Szombathely, Wesselényi u. 4.										
Iskolaorvosi és iskolavédőnői szolgálat											
Bercsényi Miklós Általános Iskola	Szombathely, Bercsényi M. u. 1.										
Derkovics Gyula Általános Iskola	Szombathely, Bem J. u. 7.										
Dési Huber István Általános Iskola	Szombathely, Kőrösi Cs. S. u. 5.										
Zrínyi Ilona Általános Iskola	Szombathely, Zrínyi I. u. 10.										
Góthardi Jenő Általános Iskola	Szombathely, Benczúr Gy. u. 10.										
Nyitra Utcai ÁMK	Szombathely, Nyitra u. 15.										
Neumann János Általános Iskola	Szombathely, Losonc u. 1.										
Paragvári Utcai Általános Iskola	Szombathely, Paragvári u. 2.										
Reguly Antal Általános Iskola	Szombathely, Rákóczi F. u. 79.										
Oladi Általános Művelődési Központ Simon István Utcai Általános Iskolája	Szombathely, Simon I. u. 6.										
Váci Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Szombathely, Váci M. u. 11.										
Aranyhíd Nevelési-Oktatási Integrációs Központ Óvoda, Általános Iskola és Speciális Szakiskola	Szombathely, Dózsa Gy. u. 6.										
Apáczai Waldorf Általános Iskola és AMI	Szombathely, 11-es Huszár út 40.										
Brenner János Óvoda, Általános Iskola és Kollégium	Szombathely, Petőfi S. u. 6.										
NYME Bolyai János Általános Iskola és Gimnázium	Szombathely, Bolyai J. u. 11.										
Perintparti Szó-Fogadó Waldorf Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	Szombathely, Sorok u. 44.										
Reményik Sándor Evangélikus Általános Iskola	Szombathely, Szent László király u. 7-9.										
Ifjúság-orvosi és iskolavédőnői szolgálat											
Szombathelyi Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium (volt Puszkás Tivadar Szakképző Iskola)	Szombathely, Petőfi S. u. 1.										
Szombathelyi Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium Savaria Szakképző Iskolája (tagintézmény)	Szombathely, Hadnagy u. 1.										
Szombathelyi Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium Gépipari Szakköznevelési Iskolája (tagintézmény)	Szombathely, Rohonci u. 1.										
Élelmiszeripari és Földmérés Szakképző Iskola és Kollégium	Szombathely, Szent László király u. 10.										
Horváth Boldizsár Közgazdasági, Informatikai Szakköznevelési Iskola és Kollégium	Szombathely, Zrínyi I. u. 12.										
Kereskedelmi és Vendéglátó Szakképző Iskola és Kollégium	Szombathely, Nagykár u. 1-3.										
Művészeti Szakköznevelési Iskola és Kollégium	Szombathely, Paragvári u. 77.										
Herman Ottó Szakképző Iskola és Kollégium	Szombathely, Emuszt K. u. 1.										
Hefele Menyhért Építő- és Faipari Szakképző Iskola	Szombathely, Szent M. u. 77.										
Oladi Általános Művelődési Központ Teielek Blanka Szakképző Iskolája	Szombathely, Simon I. u. 2-6.										
Nagy Lajos Gimnázium	Szombathely, Dózsa Gy. u. 4.										
Kanizsai Dorottya Gimnázium	Szombathely, Aréna u. 10.										
Bolyai János Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium	Szombathely, Bolyai J. u. 11.										
Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnázium	Szombathely, Széchenyi u. 2.										
PTE Szociális és Egészségügyi Szakképző Iskola	Szombathely, Jókai u. 14.										
Vasi Bau Fa- és Építőipari Szakképző Iskola	Szombathely, Lovas u. 23.										

Továbbá a fentieknél esetlegesen új épület építésének, új funkció létrehozásának szükségessége esetén a funkció megnevezése, annak rövid leírása

A Március 15-e tér 3. szám alatti Szakorvosi Rendelőintézet (SZTK) várható kiürítése miatt az épületben található 4 felnőtt háziorvosi, 6 felnőtt fogorvosi és 4 gyermek fogorvosi praxis számára az elhelyezést az ellátási körzeten belül meg kell oldani. Az oktatási intézményekben levő iskolaorvosi (védőnői) helyiségek felújítása nem az intézet hatáskörébe tartozik, hanem az oktatási intézményekhez. Pirossal jelzett felújítások a következő 5-7 évre vonatkozó igényeket tartalmazza.

4. A stratégia külső és belső összefüggések

4.1. Külső összefüggések

A stratégia illeszkedik a hatályos településrendezési eszközökhöz. A Településfejlesztési Koncepció a tervezett és fizikailag még ki nem alakított lakóterületek tekintetében a koncepció 3.1. pontjában foglaltak és az ott megjelenített terv szerint veti fel a rendezési tervben kijelölt lakóterületek visszaminősítésének szükségességét az összvárosi szintű energiapazarlás és CO₂ kibocsátás csökkentését szolgáló kompakt város megőrzése és a város térbeli szétterülésének megakadályozása érdekében. Ezzel a koncepcionális rendezési terv módosítási javaslattal összhangban a jelen stratégia azt kívánja elősegíteni, hogy az összvárosi szintű energiahatékonyság javítása valamint a CO₂ kibocsátás növekedésének akadályozása érdekében a 2014-2020 időszakban, valamint a koncepció 2030-as távlatában a középtávú fejlesztéseket követően a lakhatási, közösségi és piaci szolgáltatási funkciók ellátását szolgáló létesítmények a város meglévő beépített területén különösen a két központi városrészben és a belvárosban valamint a központi városrészek bővítési területein lévő barnamezős illetve szlömösödő területeken (például laktanya, cipőgyár) valósuljanak meg.

A stratégia teljes összhangban van az önkormányzat gazdaságfejlesztési terveivel és elképzeléseivel, amennyiben újabb területek építésre alkalmassá tételét ipari munkahelyteremtő beruházások céljára irányozza elő. Az Önkormányzat és Nyugat Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ gazdaságfejlesztési és foglalkoztatás bővítési terveinek megvalósítására a város észak-keleti részén és az ahhoz csatlakozó Söptei és Gencsapáti területen van gazdaságos lehetőség, ezért a stratégia ezt a területet jeleníti meg a gazdaság fejlődését nagy mértékben szolgáló, új ipari tőkebefektetésekből megvalósuló ipari munkahelyteremtő beruházások végrehajtásának helyszínéül.

A stratégia összhangba van a Klíma és Energia stratégiájával. Ennek megfelelően tervezi azokat az önkormányzati létesítményeken végrehajtásra kerülő energiahatékonysági fejlesztéseket, amelyek egyszerre segítik elő az energiapazarlás és CO₂ kibocsátás csökkentését, valamint a város és különösen központi városrészei városi szövetének komplex megújítását, rehabilitációját. Ugyancsak az említett stratégiával összhangba irányozza elő jelen stratégia a város lakásállományának energetikai hatékonysági megújítását minden lakás és lakóháztípus tekintetében, a város egész területén. Az említett átfogó energetikai felújítások szintén ugyanúgy szolgálják a város szövet integrált megújítását is.

A Stratégia összhangban van, és szerves egységet képez az ágazati stratégiákkal, amelyek az EU tizenegy 2020-as stratégiai célkitűzéseit szolgálják.

4.2. Belső összefüggések

A Megalapozó Vizsgálat Helyzetfelmérése, Helyzetelemzése, Helyzetértékelése, a Koncepció hosszú távú Jövőképe és Célrendszere, valamint az ITS középtávú Célrendszere és a megvalósításukat szolgáló beavatkozások logikailag összefüggő rendszert alkotnak.

5. A Stratégia megvalósításának főbb kockázatai

A Stratégia megvalósításának legjelentősebb kockázatait az alábbi külső kockázatok jelentik:

- A gazdasági válság elhúzódik
- 2014-2020 időszakban történő magyarországi országos felkészülés és programozás elcsúszik, és így nem jut időben elegendő forrás a tervezett fejlesztések előkészítésére és megvalósítására
- A gazdasági válság elhúzódása és a munkahelyteremtő beruházások megvalósításához szükséges befektetések előfeltételeit biztosító önkormányzati fejlesztések elmaradása következtében nem történnek meg a szükséges befektetések a gazdaságfejlesztésbe és a foglalkoztatás bővítésével ipari munkahelyek teremtésével

6. A megvalósítás eszközei és nyomon követése

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

- Városmarketing
- Az Önkormányzat fejlesztési tevékenységének kommunikációja
- Befektetésösztönzés
- Gazdaságfejlesztési támogatások a vállalkozásoknak
- Mérnökképzés fejlesztése
- Köznevelés, közoktatás, szakképzés fejlesztése
- Egészségügyi ellátórendszer és szolgáltatások fejlesztése
- Sport, rekreációs valamint az egészséges életmódot elősegítő szolgáltatások és lakossági tevékenységek fejlesztése
- A város biztonságos és jó minőségű élelmiszerrel történő ellátását szolgáló fejlesztések

6.2. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Az ITS megvalósításának és rendszeres aktualizálásának irányítását a Városfejlesztési Osztály végzi az illetékes alpolgármester felügyeletével. Az ITS megvalósításának irányításába beletartozik:

- a városfejlesztő társaság által végzett operatív városfejlesztési tevékenység irányítása és ellenőrzése
- a városmarketing tevékenység irányítása és ellenőrzése
- Az Önkormányzat fejlesztési tevékenységének kommunikációjának irányítása és ellenőrzése
- Befektetésösztönzési tevékenység irányítása és ellenőrzése
- Az operatív városfejlesztési tevékenység és annak stratégiai tervezése, összehangolása az ágazati fejlesztési tevékenységekkel (gazdaságfejlesztési támogatások a vállalkozásoknak, mérnökképzés fejlesztése, köznevelés, közoktatás, szakképzés fejlesztése, egészségügyi ellátórendszer és szolgáltatások fejlesztése, sport, rekreációs valamint az egészséges életmódot) elősegítő szolgáltatások és lakossági tevékenységek fejlesztése, a közlekedési hálózat fejlesztése, energia és klímastratégia végrehajtása)
- A város biztonságos és jó minőségű élelmiszerrel történő ellátását szolgáló fejlesztések

Az ITS-be integrálódó operatív városfejlesztési tevékenység (akcióterületi fejlesztések, városfejlesztési akciók, városfejlesztési projektsomagok, stb) végrehajtása közvetlenül a Városfejlesztő társaság irányításával és ellenőrzésével történik. Az operatív városfejlesztési tervek elkészítését és évenkénti aktualizálását közvetlenül a Városfejlesztési Osztály irányítja és ellenőrzi.

6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A 6.2. pontban leírt szervezeti rendszer kiépülésével és működésének felfutásával párhuzamosan Szombathely MJV Önkormányzatán belül a Városfejlesztési Osztály veszi át a várostérség fejlesztéseinek tervezésével és megvalósításával kapcsolatos feladatok Szombathely MJV Önkormányzatára eső része elvégzésének irányítását és ellenőrzését, az operatív térségi településfejlesztési feladatok végrehajtását pedig a 6.2. pontban leírt működési logikával analóg módon a Városfejlesztő Társaság végzi.

6.4. Monitoring

A 6.2. és 6.3. pontban leírt szervezeti rendszer az ott meghatározott működési logikának megfelelően végzi az indikátorok betartásának, illetve elérésének tervekben meghatározott ütemezés szerinti ellenőrzését.

Az operatív város- és településfejlesztési tevékenység ellenőrzést a Városfejlesztési osztály gyakorolja a Városfejlesztő társaság felett az alábbi két szálon:

- Az Önkormányzat és az önkormányzati vezetés képviselőjeként a Városfejlesztő Társaság legfelsőbb operatív irányítói szintjén
- A városfejlesztő társasággal az önkormányzat részéről az egyes városfejlesztési akciók és fejlesztési programok megvalósítására kötött szerződések végrehajtása keretében, az önkormányzat részéről a Megbízó, illetve Megrendelő szerepében